

Ekwo

Danẹlu

Onye Mpfuchiru Chileke

Ụnwu Ízurelu ẹno, eze họtaru

1 ¹O beru l'apha, kwe Jiehoyakimu apha ẹto, ọ wataru aburu eze ndu Jiuda; eze ndu Babilonu, ẹpha iya bu Nebukadineza chita ndu ojogu iya bya ano-phae Jierusalemu mgburugburu. ²Tobudu iya bu; Nnajiuphu mee ge Jiehoyakimu, bu eze ndu Jiuda; yee ngwa, no l'ulo Chileke laa l'eka Nebukadineza. Nebukadineza tuko iphemiphe ono chiru laa ali Shina; chiru iya je edobe l'eka eedobeje eku l'ulo agwa iya.

³Eze, bu Nebukadineza bya akaru Ashipenazu, bu onye-ishi ndu eleta ibe eze enya; bya asu iya go haru ndu Izurelu ono ndu ophu shi leri ndu eze; yele ndu ophu shi leri ndu a maru epha phe dutaru iya. ⁴Ndu ophu bu unwokoroby, adudu eka iphe mebyiru phe; bya adu ubvu lenya; bya aburu ndu nweru egomunggo; bya amaru iphe; bya aburu ndu iphe edoje enya ree; bya aburu ndu gbaru gephe a-nodu eje ozi libe-eze. O -hotachaa phe; lo zia phe opfu ndu Babilonu; yee geedeje iya edede. ⁵No iya; eze, bu Nebukadineza su ga nuje phe udu nri, yebe eze erije mboku-mboku gephe riye; o buru mee, yebe eze anguje be epe a-nodu anguje. O buru apha ẹto be a suru ge gude zia phe iphe. E -mechaa; epe ejeahaaru yebe eze ozi.

⁶Tobudu iya bu; a bya aho ndu obu. A hota Danẹlu ye iya; waa Hananaya; waa Mishelu; wafua Azariya. Epebedua buchaaru ndu Jiu. ⁷Tobudu iya bu; onye-ishi ndu eleta ibe eze enya bya agushia phe epha ophuu. Iphe, o guru Danẹlu be bu Beluteshaza; bya agua Hananaya She-duraku. Mishelu be o guru Mishaku; bya agua Azariya Abedinego.

Ama, a huru Danẹlu phe

⁸Obenu le Danẹlu pfuru iya ruhata iphu; su le ya tee ridu udu nri, onye eze erije gude merwua onwiya; ophu ya angudu mee, onye eze

anguje. Noo ya bu; o su onye-ishi ndu eleta ibe eze enya jiko g'o kwe ge ya te emerwu onwiya l'uzo, du nno. ⁹Chileke byanu bya emee; Daneļu du nwoke ono l'obu; imemini Daneļu bya adu iya. ¹⁰Tobudu iya bu; onye eleta ibe eze enya ono bya asu Daneļu-a: "Mu atsukwa nnajiuphu mu, bu eze ebvu, bu onye suru ge mu nuje unu udu nri ono; yee udu mee ono. ?A maru; ?unu taa jodunu ehu ka ndu unu l'ephe bu ogbo eji? Eze -huma iya be oo-gbutakwa mu ishi l'opfu ehu unu."

¹¹No iya; Daneļu bya asu Meluza, bu onye ono, onye-ishi ndu eleta ibe eze enya yeru g'o leta Daneļu; waa Hananaya; yee Mishelu; waa Azariya enya ono su iya: ¹²"Jikonu; hunaa anyibe ndu-ozu ngu ama ujiku iri. Iphe, ii-nujeephe anyi be bu eba g'anyi taa; nguru mini ye iya. ¹³E -mechaa li bya egbua anyi le ndu ono, eri nri eze ono igo maru ndu ophu ugbugba phe ka ree; oo epho g'iphe, i humaru gbaru bu g'ii-me anyibe ndu-ozu ngu phe." ¹⁴O bya ekweta iphe, ephe pfuru bya ahua phe ama abali iri.

¹⁵A nochaeapho abali iri ono; o bya elee phe enya huma l'ephe ka unwo-korobyu ophu eri nri eze pho ree bya aka phe okporokpo. ¹⁶O buru iya bu le Meluza aparu phe anu nri ndu eze yee mee phe ono haa; bya awata phe agworu ine eba.

¹⁷Chileke mee unwo-korobyu eno ono; ephe maru ekwo shii; bya enwe-ru mmamiphe. Teme ophulenyu nodu edoje Daneļu enya; nrwo nodu edojefukwa iya pho enya.

¹⁸Tobudu iya bu; o -rwuepho teke eze suru g'a chitawaru iya ro ephe; onye-ishi ndu eleta ibe eze enya bya achita phe je edobe l'iphu eze, bu Nebukadineza. ¹⁹Eze waa ndu ono, e shi azu ono bya abogbabenu. Ophu o du du g'ephe hakota ono onye ophu aturu Daneļu; ozoo Hananaya; ozoo Mishelu; ozoo Azariya. Ephe wata ejeru eze ozi. ²⁰Iphe, bukpo iphe, eze jiru phe, bu iphe, laru le ke mmamiphe; ozoo iphe edo enya be ephe kakota ndu jibya; me ndu emeje omamanshi, bu ndu nokota l'ali-eze iya; ugbo iri. ²¹O buru egube ono be Daneļu noe ya pho jimujimu jasu Sayiro-su nyibata lokwa eze l'apha mbu iya.

Nrwo, eze, bu Nebukadineza rworu

2 ¹O be l'apha, kwe Nebukadineza apha labo, o wataru aburu eze; o rwokashia nrwo. Nrwo ono nodu atsu iya l'ehu shii. Ophu mgbenya ekweedu iya atutu. ²Tobudu iya bu; eze zia ge je ekuaru iya ndu jibya; me ndu agwugwo; me ndu karu akaka; me ndu maru enya kpokpode g'ephe bya ezeeru iya nrwo ono, o rworu ono. Ephe tuko bya bya akuru l'iphu eze. ³Eze su phe: "Mu rworu nrwo; o buru iphe, atsu mu l'ehu shii ge mu eeshi maru ishi nrwo ono."

⁴Ndu maru enya kpokpode bya egude opfu ndu Aramu pfuru nu eze su iya: "Gube eze; nodukwa ndzu ojejeje! Jiko zenaaru anyibe ohu ngu phe nrwo obu g'anyi akoru ngu iphe, bu ishi iya."

⁵Eze bya eyeeru ndu maru ɛnya kpokpode ono ɔnu sɔ phɛ: “Mu gbuwaru iya unu tororo. Unu -emedu g'a maru iphe, mu rwɔru maru iphe, bu ishi iya; l'a lakashia unu iphuriba iphuriba wɔshi; l'e mee ɔlo unu g'o buɓbaaru ikpozu. ⁶Obenu lɛ-a; teke ɔ bu l'unu meru; a maru iphe, mu rwɔru bya amaru iphe, ishi iya bu; mu emeeru unu iphe-oma, ha shii; bua unu obunggo; bya akwabɛ unu oke ɔbvu, parɔ ɛka. Noo g'o gude mu sɔ unu-a; unu kɔru mu iphe, mu rwɔru; unu akɔ iphe, ishi iya bu.”

⁷ɛphe byakwa eyeeru iya ɔnu k'ugbo ɛbo sɔ iya: “Jiko g'eze zeeruro ndu bu ohu iya iphe, ɔ rwɔru; g'a kɔru iya iphe, ishi iya bu.”

⁸No iya; eze sɔ phɛ: “Iphe, mu makahakpooru nta-a bu l'oo mboku be unu achila; noo kele ɔphu unu a-nyata bu lɛ mu gbuwaru unu opfu tororo. ⁹Lɛ-a: Ɔ -buru l'unu te emeduru g'a maru iphe, mu rwɔru lɛ nrwo-a; be e kpeakwaru unu ikpe lanu kabuaru unu; noo l'unu chɔwaru idzu l'unu a-bya anodu adzushi aka; epfushi opfu, rehuru erehu l'iphu mu gbiriri jasɔ mboku agbanwee. Ɔo ya bu; unu -kɔru mu iphe, mu rwɔru lɛ nrwo-a; mu amakwanuru l'unu a-du-a ike koo iphe, ishi iya bu.”

¹⁰Ndu ono, maru ɛnya kpokpode ono bya asɔ eze: “Ɔ to dukwa nemadzu, no l'eliphe-a, a-du ike meeru eze iphe ono, oopfu g'e meeru iya ono. Ɔphu ɔ dukwa eze g'udu iya; ozoo ike iya ahahabe, sujewaru ndu jibya ali iya; ozoo ndu emeje omamanshi; ozoo ndu maru ɛnya kpokpode g'ephe meeru iya egube iphe owa-a, i sɔru g'e meeru ngu-a. ¹¹Iphe, gube eze sɔru g'e meeru ngu shihunukakwaru ike. Ɔphu ɔ dudu nemadzu adu ike ekpuha iya egoshi eze; ghahaɛpho agwa agwa; ɔphu ɛphe lɛ nemadzu ebukwanu.”

Danɛlu humaru nrwo obu

¹²Ɔ buru iphe ono meru g'o gude ɛhu ghuaaha eze eghu shingushingu; ɛhu gbangahu iya. Ɔ tua ekemu sɔ g'a tukokpoephe ndu maru iphe l'ali Babilonu gbushikota. ¹³Ekemu eze ono tukonu ekameka jedzuru l'a sɔru g'a tuko ndu maru iphe gbushia. E yenu nemadzu g'ephe je achɔ Danɛlu yɛ ɔnya iya phɛ g'e gbua phɛ.

¹⁴O be teke Ariyoku, bu onye-ishi ndu nche eze tugburu jeshia egbushi ndu bukota ndu maru iphe l'ali ndu Babilonu; Danɛlu bya ejikpoephe obu oyi gude mmamiphe yeeru iya ɔnu. ¹⁵Iphe, ɔ jiru Ariyoku bu: “?Bu gunu meru g'o gude eze tua ekemu ɔphu ada ehuka ehuka egube owa-a?” Ɔo ya bu; Ariyoku bya eworu iphe, ada nu woru kɔru Danɛlu. ¹⁶Danɛlu bya abahu bya eje arwo eze; ɛphe l'iya tua ɔnu teke oo-gude bya akɔru iya iphe, o rwɔru lɛ nrwo ono.

¹⁷No iya; Danɛlu bya alaa unuphu bya eje eworu iphe, ada nu woru kɔru ɔnya iya phɛ, bu Hananaya; waa Mishɛlu; waa Azariya. ¹⁸Ɔ karu phɛ g'ephe jepfukwa Chileke, bu l'igwe g'o phuru phɛ obu-imemini; goshi phɛ iphe owa-a, bu iphe, e domiru edomi-a; k'ɔphu yɛbedua yɛ

ndu ònyà iya; ẹ̀phe lẹ̀ ndu maru iphe l'alì Bábìlònu ata atúkodu laa l'iswi.
 19 Tòbudu iya bụ; e kpuhaa iphe ono, e domiru edomi ono goshi Danḗlu
 l'ophulenyà l'enyashi. O woru ekele kele Chileke ophu bu l'imigwe.

Ekele, Danḗlu keleru Chileke

20 Danḗlu kele Chileke sù:

“G'e tua Chileke ẹ̀pha jasù lẹ̀
 tuutuutuu lẹ̀ m̀ìmiimii!
 Noo l'ọ̀o ya nwe mmamiphe
 bya enweru ike.

21 Ọ̀o ya agbanweje mbọ̀ku yẹ̀le
 teke iphe e-me.

Ọ̀ buru iya emeje ndiphe eze
 bya akwatsujekwa phẹ̀ phọ̀.
 Ndu maru iphe bụ̀ iya anuje
 phẹ̀ mmamiphe ọ̀bu.
 Ndu iphe edoje ẹ̀nya buru iya
 emeje g'iphe doo phẹ̀
 ẹ̀nya ọ̀bu.

22 Iphe, d̀u omilomi bya aburu
 iphe, e domiru edomi
 bẹ̀ ookpuhaje ghebe ọ̀nu.

Ọ̀ maru iphe, nọ̀ l'ọ̀chii.
 Ọ̀ buru yẹ̀e ìphóró,
 echi echichi bu l'unuphu.

23 Ọ̀ buru g̀ube Chileke kẹ̀ nna
 mu phẹ̀ bẹ̀ mu ekele bya
 aja ajaja;
 noo kele i meru gẹ̀ mu
 maru iphe bya emee
 g'ike d̀u mu;
 bya emee nta-a;
 gẹ̀ mu maru iphe ono,
 ẹ̀phe arwọ̀ ngu sù g'i mee
 g'ẹ̀phe maru ono;
 mbù i meru; a maru iphe,
 eze rwọ̀ru lẹ̀ nrwọ̀.”

Danḗlu akọ̀ ishi nrwọ̀, eze rwọ̀ru

24 Tòbudu iya bụ; Danḗlu bya ejepfu Ariyọ̀ku, bụ̀ onye eze yeru g'ọ̀ gbushia ndu
 maru iphe l'alì Bábìlònu ono. O jepfu iya je asù iya: “Te ejehekwa egbushi ndu maru
 iphe l'alì ndu Bábìlònu. Duta mu jepfu eze gẹ̀ mu je akọ̀oru iya ishi nrwọ̀, ọ̀ rwọ̀ru.”

25 Ɔ buru iya bu lę Ariyọku abya emee egwegwa duru Daneļu dujeru eze. O rwua bya asu eze-a: “Mu humakwaru onye e-goshi eze iphe, Ɔ rworu lę nrwo. Onye ono gbekwa buru onye shi lę ndu a kpuru lę ndzu l'alı Jiuda.”

26 Eze su Daneļu-a; iphe, a guru Daneļu bu Beluteshaza: “?Ii-du ike kọoru mu iphe, mu rworu lę nrwo bya epfiaru mu iphe, ishi iya bu Ɔo?”

27 Daneļu yeeru eze onu su iya: “Ɔ Ɔ dukwa onye maru iphe; Ɔzoo onye emeje omamanshi; Ɔzoo onye jibya; Ɔzoo onye karu akaka, adu ike egoshi eze iphe ono, e domiru edomi ono, eze suru g'e goshi iya ono. 28 Obenu l'o nweru Chileke, bu l'igwe; onye egoshije nemadzu iphe, e domiru edomi. Ɔo onye ono wotaru iphe, e-mechaa mee nu l'iphe woru kpuhaa goshi gube eze, bu Nebukadineza. Nrwo, i rworu; yee Ɔphulanya, i phuru l'egomunggo teke ono, i ze l'iphe-azee ngu ono baa:

29 “Su-a; teke ono, i ze azee ono; gube eze; be Ɔriri ngu gbarwuru l'iphe, e-me l'iphe. Ɔ buru iya bu l'onye ono, ekpuhaje iphe, e domiru edomi goshi ono kpuhaa iphe, e-mechaa mee nu goshi ngu. 30 A byakwanu l'ehu ke mbedua; Ɔ Ɔ bukwa l'oo l'oo mu kachaa amaru iphe meru g'o gude e kpuhaa iphe-a, e shi domia edomia goshi mu. Iphe, e goshiru mu iya bukwa k'ophu gube eze a-maru ishi iphe, i rworu lę nrwo; maru ishi iphe, i riru l'okpoma ngu.

31 “Su-a; gube eze; iphe, i humaru bu iphe, a kpuru; Ɔ du ge nemadzu. Iphe obu paa ejo eka; teme Ɔ nodu echi ke swachaswacha; pfuru l'iphe ngu; ugbugba iya nodu eye ebvu. 32 Iphe, e gude mee ishi iphe ono bu okpobe mkpola-ododo. A bya egude mkpola-ochaa mee okpoma iya yee eka iya. Ɔ buru onyirubvu be e gude mee mkputepho iya jasu l'utapfu iya. 33 A bya egude igwe mee oshi-okpa iya. A bya eworu igwe gwakobe l'urwa gude mee e -shi l'olu-okpa iya jasu l'obochi-okpa iya. 34 Ɔbudu iya bu; g'iigbukpoe ya pho igo ono; mkpuma kukupofu; ole Ɔ Ɔ bukwa eka nemadzu be e gude kukupofu iya. Mkpuma ono bya adaa akpurakpu ono l'okpurukpu okpa iya ono, e gude ngwaragwa igwe yee urwa mee ono; o tsue ya pho yogiri yogiri. 35 No iya; igwe ono; yee urwa ono; waa onyirubvu ono; me mkpola-ochaa ono; me mkpola-ododo ono tukoeppo g'o hakota tukaa nanunanu; dupeppo g'udzu eswa balı, aaphushi l'uguru l'eka eetsuje balı. Pherephere zikashia ya rengurengu k'ophu bu l'o to nwe du onye humabaaru udo mee ya. Mkpuma ono, tupyashiru iya nu ono bya abuerupho oke ubvu, tukoeurupho mgboko l'ophu sweta.

36 “Noo g'i rworu iya bu ono. Nta-a bu g'anyi bya akaru gube eze iphe, ishi iya bu. 37 Ɔo gube eze be bu eze ndu bukota eze l'eliphe. Ɔ buru ngu be Chileke l'igwe nuru alı-eze bya anu ngu okpehu; bya emee g'i du ike; mee g'udu ngu paa eka. 38 Ɔo ngu be o yeru nemadzu l'eka; yee anu, bu l'egbudu; yee enu, ephe l'eli. O meru g'Ɔ buru ngu a-buru eze phe g'ephe hakota l'ekameka, ephe bu. Ɔo gubedua bu ishi iya ono, e gude mkpola-ododo mee ono.

39“Ī -būchaerupho eze bē onye ozo a-nō-tsota ngu. Alī-eze k'ono bē ɛnya a-lwa. Ono -gbēshi; ozo abata. Onye eze k'alī-eze k'ono a-būru onye-ishi ndiphe l'ophu; ɔle ɛnya a-kabakpoo ya rō alwalwa. Ono bŭ iya bŭ onyirubvu ono. 40 K'eno e-mechakwarō dufukwapho. Ono e-shihu ike g'ígwè; noo kēle ɔ tō dudu iphe, ígwè te egwejedu arakabya. ɔ būru g'ígwè etsupyashije iphe ono bŭ g'oo-tsukpōshi alī-eze ophu ɔ bapfutaru; gwee ya arakabya. 41 ɔbochi-ɔkpa iya yēe mkpūshi-ɔkpa iya ono, e wotaru ígwè gwakōbe l'urwa gude mee ono; nō-chiru ɛnya alī-eze ono teke oo-mecha kekashija onwiya ekekashi; ɔle o nweru ndu ophu e-shihu ike g'ígwè; ɔo ɛpho g'ī hūmaru iya bŭ g'ōo-du; ígwè, a gwakoberu urwa. 42 ɔ būru ɛgube ono, mkpūshi-ɔkpa iya ibiɔya ophuu a-būru ígwè; ibiɔya ophuu abūru urwa ono bŭ g'alī-eze ono a-du; ibiɔya lanū e-shihu ike; ibiɔya ophuu a-du nyēgenyēge. 43 ɔo ɛgube ono, ĩ hūmaru l'e wotaru ígwè gwakōbe l'urwa, a gwōru agwōgwo ono; bŭ gē ndu ono a-nōdu a-gwa onwophe ngwaragwa l'alugba nwanɔi. ɔle ɛphe taa byadu atugba būru nanū; ɛgube ono, e tee wotajēdu ígwè gwakōbe l'urwa g'ō tugba ono.

44“ɔ būru teke ndu ono, a-būru eze ono bē Chileke k'imigwe e-gude ɛka iya meta alī-eze ophu a ta abyadu e-meɔyishi. Ophu ɔ dudu onye byaru a-nochibaa ɔkwa eze k'ono. ɔo-kūpyashikota alī-eze ono g'ō ha gwee phe arakabya mee ɛphe taa dūbaedu; yēbedua anōdu jasū lē tuutuutu lē mīimiimii. 45 ɔo ya bŭ ophulenyā ono, ĩ phuru hūma mkpuma, a kŭkpotaru l'eli úbvú; ophu ɔ bŭdu ɛka nemadzŭ bē e gude kŭkpota iya ono; mbŭ mkpuma ono, tŭkpōshiru ígwè yēe onyirubvu yēe urwa; waa mkpōla-ɔchaa yēe mkpōla-ododo tsua ya pyakapyaka ono.

“ɔo ɔkalibe, bŭ Chileke, kangokotaru nŭ; gōshiru eze iphe, e-mechaa mee l'atatiɔhu. Noo iphe, gŭbe eze rwōru bŭ onoyā; tēme iphe ono, mu sŭru l'ō bŭ ono būru iphe, ɔ bŭ eviya.”

Eze akwabē Daneļu oke úbvù

46 Tōbudu iya bŭ; eze, bŭ Nebukadineza daɛpho kpurumu woru iphu bube l'alī gude kwabē Daneļu úbvù; bya asŭ g'e gude iphe-ngweja; yēe ùnwù-isensu gwaa Daneļu g'aagwajē iphe-a. 47 Eze bya asŭ Daneļu-a: “ɔo eviya; Chileke ngu bŭ Chileke nwekōta agwa, nōkota nŭ; bya abūru Nna-jiuphu, nwekōta ndu eze l'ophu; bya abūru onye ekpuhajē iphe, e domiru edomi gōshi; noo kēle ɔwa-a bē ĩ kōtakpoerupho g'ō dŭ.”

48 Eze bya eworu oke ɔkwa nŭ Daneļu bya anŭshia ya ikpoto iphe, dugbaa okee okee; bya emee ya onye-ishi, a-nōdu elekōta alī ndu Bábilonu l'ophu; bya emee ya onye-ishi l'iphe, bŭkpoo ndu maru iphe l'alī ndu Bábilonu l'ophu. 49 Daneļu bya arwo eze; ɔ bya eworu Sheduraku; yēe Mishaku; waa Abedinego mekwaapho ndu bŭ ishi mgbazi l'alī Bábilonu; obenu lē Daneļu bē e meru o buru l'ibe eze.

Agwa Nebukadineza

3 1 Tōbudu iya bŭ; eze, bŭ Nebukadineza bya egude mkpōla-ododo kpua oke ntēkpe. Ogologo ntēkpe ɔbu bē bŭ ɔnyeka iri l'ise; ɔsa ɔsa

iya buru onyeka lanu le mkpirikpu iya. O je l'eka du baswaa le Dura, no l'ali Babilonu je apfube iya. ²No iya; eze, bu Nebukadineza bya ezia ozi; e kukoo ndu no-chiru enya eze; me ndu-ishi mkpukpu l'enya iya l'enya iya; me ndu ophu okwa phe tsotaru ndu-ishi le mkpukpu; me ndu bu ishi mgbazi; me ndu edoru eze okpoga; me ndu-ikpe; me ndu-ishi ndu-ikpe; mekpoo iphe, bukotakpoo ndu nweru okwa l'ali ono l'ophu; g'ephe bya g'e dobe oke ntekepe ono onu, bu ntekepe, onye eze ono, bu Nebukadineza kpuru dobe ono. ³O buru iya bu le ndu oke-okwa ono abya edzugbua g'a guru phe ono: ndu no-chiru enya eze; me ndu-ishi l'ali ono; me ndu-ishi mgbazi; me ndu edoru eze okpoga; me ndu-ikpe; me ndu-ishi ndu okaike; mekpoo iphe, bukotakpoo ndu nweru okwa l'ali ono l'ophu; g'ephe bya g'e dobe oke ntekepe ono onu, bu ntekepe, onye eze ono, bu Nebukadineza kpuru dobe. Epehe bya apfuru l'atatiphu oke ntekepe ono.

⁴Onye araje ora bya arashia ya ike su: "Unu gebekwa-o! A suru-a; unube oha l'ophu; unube ndu ali, nonu; me ohamoha, opfu-ali phe dugbaa iche iche; ⁵teke unu numaru oda opu; bya anuma oda ototo; waa oda ogelenda; me k'ogumogu; waa oda une; me k'upyi; mewaro oda iphemiphe ozo, dugbaa nu; unu adaa kpurumu baaru iya eja; mbu oke ntekepe mkpola-ododo ono, eze, bu Nebukadineza kpuru dobe ono. ⁶Su-a; onye ta adaduru l'ali baa eja be ee-chie l'oke oku, enwu phoophoophoo teke ono teke ono."

⁷O buru iya bu l'anuma, ndu kuru l'eka ono numaru oda opu ono; me k'ototo; me oda ogelenda; me k'ogumogu; me k'une; me k'upyi; me oda iphemiphe ozo, dugbaa nu ono; oha l'ophu; mekpoo ndu ali, nonu; me ohamoha, opfu-ali phe dugbaa iche iche ono tuko daa kpurumu baaru oke ntekepe ono eja, bu ntekepe, eze, bu Nebukadineza kpuru.

Okpoma, du ndu no l'eka Chileke

⁸No iya; o buru teke ono be o nweru ndu Babilonu, byaru bya epfuahaa iphe, ndu Jiu meru. ⁹Epehe byapfuta Nebukadineza bya asu iya: "Nodukwa ndzu ojejoje; gube eze!" ¹⁰Su-a; "Eze; i turu ekemu su g'iphe, bukpo onye numaru oda opu; bya anuma oda ototo; waa oda ogelenda; me k'ogumogu; waa oda une; me k'upyi; mewaro oda iphemiphe ozo, dugbaa nu; daa kpurumu l'ali baaru oke ntekepe ono, e meru le mkpola-ododo ono eja. ¹¹Lonye adaduru kpurumu baa eja be ee-chie l'oku, enwu phoophoophoo. ¹²Ole o dukwanuru ndu Jiu; ndu i yeru g'ephe nodu le mgbazi ali Babilonu; ndu epha phe bu Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego; te eyekwaru ngu onu; gube eze! Epehe te ejeduru agwa ngu phe ozi; ophu epehe abaduru iphe, i kpuru akpukpu ono eja."

¹³Oo ya bu; ehu ghushiahaa Nebukadineza egu ikike kpo. O zia g'e je achitaru iya umadzu eto ono, bu Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego. A bya achita phe bya edobe l'iphu eze. ¹⁴Eze, bu Nebukadineza su phe:

“Oowaa! Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego! ?Unu dūpho nno l'unu jikaru l'unu te ejeduru agwa mu phe ozi; ophu unu abaduru oke ntekepe mu-a, e meru le mkpola-ododo-a eja; mbu ntekepe ophu mu gude eka mu kpua dobe? ¹⁵ Ole-a; teke obu l'unu kwakobewaru nta-a; unu -nūmaepho oda opu; bya anuma oda ototo; waa oda ogelenda; me k'ogumogu; waa oda une; me k'upyi; mewaro oda iphemiphe ozo, dugbaa nu; unu -da kpurumu baaru ntekepe-a, mu meru-a eja; be oo-dushikwa ree ike. Obenu teke unu ta abaduru iya eja; l'a paru unu teke ono teke ono chie l'oku, enwu phoophoophoo. ?Bu onye bukwanu chi obu, l'a-du ike dzoo unu l'eka mu?”

¹⁶ Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego yeeru eze onu su iya: “Gu-be Nebukadineza; opfu ono ta abukwa iphe, anyi e-yeru ngu onu. ¹⁷ O -buru l'a chiru anyi ye l'oku-a, l'enwu phoophoophoo-a be Chileke, anyi ejeru ozi a-dukwa-a ike lofuta anyi l'ime iya. Teme o je l'a-dzota anyi l'eka gube eze. ¹⁸ Teke o to dumeka; g'anyi mekwaa ya g'o doo ngu enya gube eze; anyi te ejekwaru agwa ngu phe ozi; ophu anyi abakwaru oke ntekepe ono, i kpuru dobe ono eja.”

Oke oku, enwu phoophoophoo

¹⁹ Ehu ghushiahaa Nebukadineza eghe ike. O woru iphu gbanwuberu Sheduraku; waa Mishaku; waa Abedinego ehuka ehuka. O debilihi karu g'e eme oku ono; g'o kabaa ata ririri ugbo esaa eme le g'o gbaru g'o du. ²⁰ O bya atua ekemu su ge ndu ojogu iya, kachaa okpehu woru egbu kee Sheduraku; waa Mishaku; yee Abedinego chiru ye l'oke oku ono, enwu phoophoophoo onoya. ²¹ A bya egude ephe n'eto tuko ephe l'uwe mgbanu phe; me uwe agada phe; mekpoo okpulishi phe; mekpoo uwe ozo, ephe yegbaaru; tuko phe tsukoo chiru ye l'oke oku ono, enwu phoophoophoo ono. ²² Ekemu ono, eze turu ono dunuka ehuka ehuka; teme oku obu nwunuka phoophoophoo k'ophu ire iya jikotaru ndu ono, pataru Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego ono; woru kegbushia. ²³ Umadzu eto ono, e keru egbu ono, bu Sheduraku; yee Mishaku; waa Abedinego tuko buru l'oke oku ono, enwu phoophoophoo ono ke wuu.

²⁴ G'ejia epfu-a; Nebukadineza kwolihi l'oshi eka o no; eka o humaru iphe, du iya biribiri. O su ndu agbazijeru iya olu: “?To bunu-a umadzu eto be e keru egbu chie l'oku-a?”

Ephe su iya: “Ee eze; o kwa iya-a.”

²⁵ O su phe: “Unu lenu! Mu humakwaru umadzu eno, e keduru egbu, aghaphero g'o du phe l'ime oku obu; ophu o dudu iphe, mekaru phe nu. Onye ophu kwe phe eno du ge nwa agwa!”

Nebukadineza ekele Chileke ekele

²⁶ Tobudu iya bu; Nebukadineza bya akpiritaru l'onu oke oku ono, enwu phoophoophoo ono bya araa ya arara su: “Unube Sheduraku; waa

Mishaku; yē Abedinego; unubē ndu ejeru Chileke, bụ Ọkalibe-kangokotaru-nū ozi; unu fūtarawaro-o! Unu byawarō l'ēka-o!"

Ọ bụru iya bụ lē Sheduraku; yē Mishaku waa Abedinego eshi l'ọku ono lufuta. ²⁷Iphe, bụkpoo ndu ono, nweru ọkwa ono; mbụ ndu nọ-chi-ru ẹnya eze; mē ndu-ishi lē mkpukpu; mē ndu ọphu ọkwa p̄he tsotaru ndu-ishi lē mkpukpu; mē ndu mgbazi ibe eze ono g'ēphe ha zeru gidigidi bya aso-phee p̄he mgburugburu. Ephe hūma l'ọku ta adūdu iphe, o meru ndu ono l'ēhu; ọphu o ketaduru g'ọ ka mma l'oo egbushi p̄he; ọphu ọ dūdu iphe, ọku meru uwe p̄he; ọphu ephe eshikpōdanu ẹnwuru ẹnwuru.

²⁸Nebukadineza sū: "Mu ekele Chileke kē Sheduraku; waa Mishaku; yē Abedinego ekele; mbụ Chileke, yeru ojozi iya; ọ bya adzōta ndu-ozi iya, bụ ndu kweru nkiya; woru ekemu, eze tūru hua l'ali; bya eworu ishi ndzū p̄he tūa; mē o -beta ọphu ephe e-woru ozi jeeru; ọzoo woru ẹja baaru iphe ọzo, abūdu Chileke p̄he. ²⁹Nta-a bē ekemu mu atū bụ; g'ọha l'ophu; mēkpoo iphe, bụkpoo ndu alī, nōnu; mē ọhamoha, opfu-alī p̄he dūgbaa iche iche; onye pfubyiru Chileke kē Sheduraku; waa Mishaku; yē Abedinego; l'egbua onye ono bōkashia; woru ụlo iya mee ikpōzu; noo kēle ọ tō dūedu iphe ọzo, a-dū ike adzōta nemadzū egube-a, Chileke dzōtaru-a!"

³⁰Ọ bụru iya bụ l'eze abya apalia ọkwa Sheduraku; yē Mishaku; waa Abedinego; mee p̄he; ephe kabaa shii l'alī ndu Bábilonu.

Nrwō k'ēbo, Nebukadineza rwōru

4 ¹Ọwa-a bụ ozi, mūbe eze, bụ Nebukadineza l'ezi g'e zidzuru ọha l'ophu; mēkpoo iphe, bụkpoo ndu alī, nōnu; mē ọhamoha, opfu-alī p̄he dūgbaa iche iche lē mgboko mgburugburu:

"G'ēhu dūkwa unu guu dūa k'etsutsu iya!

²"Ọotso mūbe Nebukadineza ụtso gē mu dooru unu iphe-ọhumalenya; mē iphe, dū biribiri, Chileke, bụ Ọkalibe-kangokotaru-nū meru mu.

³"Iphe-ọhumalenya Chileke parū ẹka.

Tēme ọ dūkwapho oke ebvu;

mbụ iphe, dū biribiri,

oomeje.

Eze, ọ bụ bē ọo-būru jasū

l'ojejoje.

O je aburu ishi;

e -shi l'ogbo sweru ogbo.

⁴"Sū-a; mūbe Nebukadineza nōro tūsarū ẹhu l'ime ụlo mu; ẹku nōdu abyarū mu kugbukugbu. ⁵Mu rwōru nrwō, mu rwōchaaru ndzū gūhu mu. Lē gē mu zē l'eli iphe-azēe mu bē iphe, abyaē mu p̄hō l'oriri; mē iphe, mu aphū l'ophulenya yeru mu ebvu. ⁶Ọ bụru iya bụ lē mu abya atū-a ekemu

sū g'a tūko ndu maru iphe l'alī ndu Bābilōnu chītaru mu g'ēphe kōoru mu ishi nrwō ọbu. ⁷O be gē ndu jibya; mē ndu emeje ọmamanshi; mē ndu maru ẹnya kpokpode; mē ndu karū akaka wūru bya; mu bya ezeeru phe nrwō ọbu; ọphu ẹphe adūdu ike kōoru mu iphe, ishi iya bu. ⁸O be l'ikpa-zū iya; Daneļu bya abya l'iphu mūbe eze; mu bya ezeeru iya nrwō ọbu. Daneļu ono bē a gūru Beluteshaza. Ọ buri agwa mūbe eze bē a gūru iya ono; tēme unme k'agwa ọphu dū nsọ nọdu iya l'ẹhu.

⁹“Mu sū iya: ‘Beluteshaza; onye-ishi ndu jibya. Mu mawaru l'unme k'agwa, dū nsọ bē dū ngu l'ẹhu; ọphu ọ dūdu iphe, e domiru edomi, atsuje ngu l'ẹhu amaru. Ọwaa bē bū nrwō, mu rwōru. Jiko kōoru mu rọ ishi iphe, ọ bu. ¹⁰Wakwa iphe, mu hūmaru ẹka mu zē azēe l'iphe-azēe mu bū ọwa-a: Mu jeshiaru ele ẹnya; mu hūma oshi, pfūru l'echi mgboko gēdegede. Oshi ọbu paa ephekerephe ephekerephe. ¹¹Oshi ono vua bya ajaa àjàjà shihu ike shingushingu kpo. Eli eli iya je asū-pfuru l'igwe; mgboko l'ọphu hūma-dzuru iya. ¹²Ẹkwo iya nọdu ama ntūmatu; tēme ọ mīa deru yēkete; mbū lē mebyi iya sūerupho ndiphe l'ọphu eriri. Ọ buri lē mkpula iya bē anū, bu l'ẹgbudu atūkoje nọdu; l'ookpuchikōta phe; ẹnu, ephe l'eli bugbaaru l'ẹkali iya. Iphe, bukpo iphe, e meru dobe lē mgboko buri akpuru iya bē ẹphe tūkoru eri.

¹³“ ‘No iya; mu zē azēe l'iphe-azēe mu ono; mu hūma onye-nche bya abūru onye dū nsọ. O shiēpho l'igwe lufuta. ¹⁴Ọ raa ya arara rashia ya ike sū: “Gbutua oshi ono egbutu; kōshia ya ẹkali. Chishia ya ẹkwo; tūkashia akpuru iya nanūnanu. G'anū, kuru iya lē mkpula wūkashihukwa; ẹnu, bugbaa ya l'ime ephekashihukwapho! ¹⁵Obenu l'upfu iya; yēle ọgbarabvu iya bē aa-ha l'alī; rī-phua ya ẹgbirigba-igwè; yēe k'on'yirubvu; paru iya haa l'ẹka ono gē yēe ẹswa, nọ l'egu tūa ya. G'iji, shi l'igwe kwaa kpua ya. G'o je gē yēle anū-ẹgbudu tūa ya l'ime ẹgbudu, dū lē mgboko. ¹⁶G'e wofu iya egomunggo kē nemadzū; woru egomunggo anū-ẹgbudu woru nū iya. G'ọ nọ ẹgube ono gbiriri jasū apha ẹsaa awūa ya l'eli. ¹⁷Ndu tūru ekemu-a bū ndu nche; ọ buri ndu dū nsọ sūru l'onoo g'ọo-dū bū onoya. Ọ kwanū iya bū g'iphe, bū ndu nọ ndzū amaru lē Ọkalibe-kangokōtaru-nū bū onye ndu eze ndiphe mgburugburu nọ l'ẹka; ọ buri onye Chileke tūru obu iya onyo k'anūnu iya bē ọo-nūje iya; m'obeta ọ buri onye ẹnya kachakpoo alwalwa l'unwu-eliphe l'ọphu.”

¹⁸“ ‘Sū-a; noo nrwō, mūbe Nebukadineza rwōru bū ono. Ọ buri gē gūbe-dua, bū Beluteshaza kōwaro iphe, ishi nrwō ono bu. Noo kēle ọ tọ dūdu mē onye lanū lē ndu maru iphe l'alī-eze mu, dūru ike kōoru mu iphe, ishi iya bu. Obenu l'ii-dū-a ike; kēle unme k'agwa ọphu dū nsọ bē nọ ngu l'ẹhu.’

Ishi nrwō ono

¹⁹“Mu pfuchaa iphe ono; ọ tūfu Daneļu ẹhu; bya akpoo ya opfu. Daneļu ono bū onye a gūru Beluteshaza. Mu sū iya; ‘Beluteshaza; gē nrwō ọbu; ọzo ishi iya ta atūfushi ngu rọ ẹhu ẹgube ono!’

“Beluteshaza sù: ‘Nnajiuphu mu; gɛ nrwọ-a vùchiaru ndu ì dù ashì l’ɛnya! G’ishi nrwọ ono mechia l’èhu ndu ọhogu ngu! ²⁰Gùbe eze; oshi ono, ì hùmaru, vutaru bya ajaa àjàjà shihu ike shingushingu kpọ ono; eli eli iya je asù-pfuru l’igwe; mgboko l’ophu hùma-dzuru iya; ²¹èkwọ iya nọdu ama ntùmatu; tɛme ọ mìa deru yèkete; mbù lẹ mebyi iya sùeru-pho ndiphe l’ophu eriri; ọ buru lẹ mkpula iya bẹ anù, bu l’ègbudu atùkoje nọdu; l’o kpuchikọta phẹ; nwekwarupho èkali, sùru k’ophu ɛnu, ephe l’eli kparù ɛpfune l’eli iya. ²²Oshi ono bukwa gùbedua l’onwongu eze. Ọ kwa gùbedua vutaru bya adù ọkpehu ègube ono. Ọ buru ùdù ngu vuru vutaruwua imigwe ono; ì buru eze ọha l’ophu jasù l’èka igwe beru alì beru.

²³“ ‘Gùbe eze hùmaru onye-nche, dù nsọ, shi l’imigwe fùta, byaru bya asù: “Gbutsua oshi ono woru iya mebyishia; ọle g’a hakwaa upfu iya g’o bvuru l’alì; ọgbarabvu iya akwaa l’alì. G’a rì-phua ya ègbirigba-ìgwè; yèe k’onyirubvu. Gẹ yèle ɛswa, nọ l’ègbudu tɔa ya. G’iji, shi l’igwe kwaa kpua ya. G’o je gẹ yèle anù-ègbudu tɔa ya l’ime ègbudu; gbiriri jasù apha ɛsaa aghata.”

²⁴“ ‘Sù-a eze; wakwa ishi iya bù ọwanawa: Ọ kwa iphe, Chileke, bù Ọkalibe-kangokotaru-nù sùru l’oo-me l’èhu gùbe nnajiuphu mu, bù eze bẹ ì hùmaru ono. ²⁵Aa-chìfu ngu l’èka nemadzù anọduje. Lì je gù l’anù-ègbudu eburu. Lẹ mee ngu l’ì taahaa ɛswa g’eswi. Noo èka ì-nọdu; ìji, shi l’igwe akwaa kpua ngu. Lì nọ ya ègube ono apha ɛsaa; jasunupho teke ì-marù lẹ Ọkalibe-kangokotaru-nù bù onye ndu eze ndiphe mgburugburu nọ l’èka; ọ buru onye Chileke tɔru obu iya onyo k’anùnu iya bẹ ọ nùje iya. ²⁶Ọ buru ègube ono, a tɔru ekemu sù g’a haa upfu oshi ono; yèe ọgbarabvu iya g’o nọdu l’alì l’èka ono; bukwapho g’aa-nù-phu ngu alì-eze ngu azù mẹ ì -maerupho l’oo Chileke bù eze. ²⁷Ọo ya bù lẹ-a; gùbe eze; kwekwa nata idzu-a, mu abya achìru yeru ngu-a! Watakwa eme iphe, pfuru nhamunha gude haa eme iphe-èji; l’ì wata emerù ndu aakpa èhu ree gude haa èjo-iphe, imegbabẹ. G’a maru ?èhu a-dù ngu guu dùriberu?”

Nrwọ Nebukadineza avù

²⁸No iya; e mechaa; iphemiphe onoya mekọtaepho l’èhu Nebukadineza. ²⁹Lẹ g’a nọchaerupho ọnwà iri l’èbo g’o rwọchaaru nrwọ ono; ọ nọdu l’oma ọlo ibe eze iya, bù l’ọlo-eli iya, nọ l’alì ndu Bábilonu; bya atùko oma ọlo ono tsoru aghaphe. ³⁰A nọnyaa ọ sù: “Unu hùmawaru gẹ mkpukpu Bábilonu habe shii! Ọ kpọo mbedua gude èka mu kpua ya g’o buru èka mu e-buru eburu. Ọ buru ike dù mu nù bẹ mu gude kpua ya; gude goshi g’akpabiri mu habe shii.”

³¹Ọ kpukwaduru-a iphe ono l’onu epfu; ọ nùma olu-opfu, e shi l’imigwe pfua sù: “Gùbe eze, bù Nebukadineza; wakwa iphe, a tɔ-buru l’èhu ngu baa. Ike, i shi gude buru eze bẹ a nataakwaru ngu! ³²Aa-chìfu ngu gẹ gùle amadù ta anọhe; g’i je gẹ gù l’anù-ègbudu buru; g’i je ata ɛswa g’eswi;

taa ya nno gbiriri jasū apha ɛsaa awūa ngu l'ishi; jasū teke ʒi-maru lẹ Ọkalibe-kangokotaru-nū bụ onye ndu eze ndiphe mgburugburu nọ l'ẹka; ọ bụru onye Chileke tūru obu iya onyo k'anūnu iya bẹ ọo-nūje iya.”

³³ Epfufu, oopfū iya; ọ nwūaru Nebukadineza g'o pfuru. A chīfu Nebukadineza l'ẹka nemadzū anọduje; chīru iya ye l'egbudu; o je ataahaa ɛswa g'ewi. Iji, shi l'igwe kwaahaa kpuahaa ya l'ẹhu. Ọ nọo l'egbudu jasū ẹgbu-shi iya hachaephō lōshii lōshii g'ẹba ugo; nvo ẹka rishichaa ya gẹ nvo ẹnu.

Izimanū alwa eze azū

³⁴ “A nọchaephō apha ɛsaa onoya; mūbe Nebukadineza nọdu l'egbudu ẹka ono palia ɛnya imeli; egomunggo lwaahaa mu l'òrù iya. Mu tuahaa Ọkalibe-kangokotaru-nū ɛpha; jaahaa ya ajaja; kwabẹahaa ya ùbvù; mbū onye ono, nọ ndzū ojejoje onoya.

“Ishi, ọ bụ bẹ ọo-būru
jasū l'ojejoje.

O je abūru eze; e -shi l'ogbo
sweru ogbo.

³⁵ Ọ tọ dūdu iphe,
ọ gūberu nemadzū,
nọ lẹ mgboko
mgburugburu.

Ọ būru iphe, dū iya ree
bẹ oomejeru unwu
imigwe mẹ ndiphe
l'ophu;
ophu ọ dūdu onye
alọ-phu iya ẹka azū;
ophu ọ būro kẹ ʒia ya:
“?Bū gūnu meru iphe,
i meru ọwa-a?”

³⁶ “No iya; egomunggo lwaɛ mu phọ l'oru iya; ùbvù, mu shi nweru; mẹ akpabiri mu ono lwaphutakotaru mu azū. A wata mu akwabẹ ùbvù ọzo; g'a kwabẹje onye eze. Ndu shi anọduje akpo-ziru mu ụzo; mẹ ndu a maru ɛpha phẹ l'alì-eze mu bya achoro mu hūma. A bya eworu ike, mu shi gude būru eze nū-phu mu azū; nughata g'o shi dū lẹ mbū. ³⁷Nta-a bẹ mūbe Nebukadineza ekele eze k'imigwe ekele; bya akwabẹ iya ùbvù; bya eku-tsekwa iya phọ. Iphemiphe, oome pfuru nhamunha bya adukota ree; ọzo bụ lẹ ndu eku onwophẹ bẹ ọduje ike kuzeta alì.”

Ẹka deru iphe l'igbulo

5 ¹Eze, bu Belushaza bya eshia nri oke ọbo-iphe bya ezia ndu a maru ɛpha phẹ l'alì-eze iya unu umadzu labo l'umadzu ukporo iri. Ẹphe

bya adɔru tɔko nguahaa mɛ. ²A nguɔnyaephe mɛ ono; Belushaza karu g'e je achita okoro, e meru le mkpola-ododo; me ke mkpola-ochaa, nna iya, bu Nebukadineza chitaru l'eze-ulo Chileke le Jierusalemu. O zia g'e je achita iya g'ephe gude ngu mɛ; ye le ndu ono, a maru epha phe ono; me unwanyi, oolu alulu; me ndu ophu o to ludu okpobe alulu. ³E je chitaru iya iphemiphe ono, e meru le mkpola-ododo ono, bu iphe, a chitaru l'eze-ulo Chileke le Jierusalemu; ephe gude nguahaa mɛ; mbu ye le ndu a maru epha phe l'ali-eze iya; me unwanyi, oolu alulu; me ndu ophu o to ludu okpobe alulu. ⁴Ephe nodu angu mɛ ono ekele agwa ophu e meru le mkpola-ododo; me ke mkpola-ochaa; me ophu a kpuru l'onirubvu; me ke mgborígwè; me k'oshi; me ke mkpuma.

⁵A bya ele enya; mkpushi-eka nemadzu chafuta bya awata ede iphe l'igbulo; l'iphu eka oroku suru l'ulo ibe eze l'eka ono. Eze nodu elekpoeppo eka nemadzu ono enya; o nodu ede iphe ono. ⁶Eze gbachihueppo nchi. Ndzu guahaa ya gu-mihu iya; k'ophu ikpere kugbabechaaru iya akugbabe; okpa tsukota iya mɛ. ⁷Eze chishia mkpu su g'e je ekuaru iya ndu emeje omamanshi; me ndu maru enya kpokpode; me ndu karu akaka. Eze su iphe, bukpo ndu mmamiphe ono, no l'ali Babilonu ono: "Onye duru ike guta iphe-a, e deru l'igbulo-a bya akoru mu iphe, ishi iya bu be ee-ye uwe mgbalanu, du uswe-uswe; l'a bya anyabe iya iyagba, e meru le mkpola-ododo; teme o buru iya aburu onye k'eto le ndu kachaa shii, bu phe bu ndu-ishi l'ali-a." ⁸O buru iya bu l'iphe, bukpo ndu-mmamiphe l'ali-eze ono abata. Ophu o dudu onye duru ike guta iphe, e deru; ophu o dudu onye duru ike koo iphe, ishi iya bu. ⁹Ndzu kabakpo agu eze; o kabaa agbachihu nchi; ophu ndu ono, a maru epha phe l'ali-eze iya ono amakpoda iphe, ephe e-me.

Eze eku Danɛlu

¹⁰Eze-nwanyi numa olu eze; ye ndu-ishi iya bya abatashia l'ulo ono, a no eri nri obo-iphe ono. O bya abata bya asu: "Gube eze; ge ndzu ngu bukwaru ojeje! Ge meji ta atofukwa ngu! Ophu i gbachihushi nchi du gi du ono! ¹¹L'ali-eze ngu-a be o nweru onye unme k'agwa ophu du no bu l'ehu. Teke nna ngu shi buru eze be onye obu shi egoshije le ya nweru egomunggo; buru onye iphe edoje enya; bya aburu onye maru iphe. O buephe le mmamiphe iya ha ge k'agwa. Nna ngu, bu eze, bu Nebukadineza shi mee ya onye-ishi ndu jibya; me ndu emeje omamanshi; me ndu maru enya kpokpode; me ndu karu akaka. ¹²Noo kele unme ophu dugharu ree eka no iya l'ehu. Iphe nodu edoje iya enya ree; teme o nweru egomunggo, e gudeje ako iphe, nrwɔ bu. A -tua ilu lo koo iphe, e pfuru. Iphe, atsɔ l'ehu lo goshi g'ee-me iya; mbu Danɛlu. Iphe, eze guru iya bu Beluteshaza. Oo ya bu; g'e je ekua Danɛlu g'o bya akoo iphe, iphe-a bu."

¹³E je ekunaa Danɛlu; o bya apfuru l'iphu eze. Eze bya asu Danɛlu: "O kwa li bu Danɛlu; onye yi le ndu nna mu, bu eze kpuru le ndzu eshi l'ali

ndu Jiuda? ¹⁴Mu nūmaru údù ngu; l'a sūru l'unme k'agwa ọphu dū nsọ ngu l'ẹhu. A sūru l'ì kwaru ẹnya; iphe nọdu edoje ngu ẹnya; ẹme ì maru ọkpobe mmamiphe. ¹⁵Ndu mmamiphe me ndu emeje ọmamanshi be e jẹwaru ekuaru mu g'ephe bya agwa iphe-a, e deru l'ẹka-a; kọo iphe, ishi iya bu; ọphu ephe adudu ike kọo ya. ¹⁶Mu nūma l'ìikoje iphe, adudu onye maru iya nū; ẹme iphe, tufuru ẹhu nọdu edoje ngu ẹnya. Ọo ya bu lẹ-a; ọ -būru l'ì dūru ike gwa iphe ono, e deru l'ẹka ono; kọoru mu iphe, ọ bu; l'e ye ngu uwe-mgbalanu, dū uswe-uswe; l'a nyabe ngu iyagba, e gude mkpọla-ododo mee; ẹme l'ì būru onye k'eto lẹ ndu kachaa shii, bu phe bu ndu-ishi l'alì-a."

Ikpe Chileke

¹⁷Tọbudu iya bu; Danẹlu bya eyeeru eze ọnu sū iya: "G'iphe-oma ngu dūru ngu rọ! Woruro obunggo, i gege ebu mu bua onye ọzo! Ole ọ tọo kpọshidu ge mu ta aguru gube eze iphe ono, e deru edede ono. Mu -guchaa ya; mu akọoru ngu iphe, e deru ọbu.

¹⁸"Sū-a eze; Chileke, bu Ọkalibe-kangokotaru-nū meru nna ngu, bu Nebukadineza eze; bya emee ya; ọ paa ẹka; bya emee ya; ọ dū biribiri; bya adu ùbvù l'ẹnya. ¹⁹Eshinu ọ nūru iya ọkwa, ha shii ẹgube ono; be ọ nūru iya ọha l'ophu; me ndu alì, nonu; ẹme ndu opfu-alì phe dūgbaa iche iche shi anọduje anma pyaapyaapya l'iphu iya; atsu iya ebvu. Onye ọ dū iya g'o gbua l'o gbua; onye ọ dū iya g'o dobe ndzu; l'o dobe iya ndzu. Onye ọ dū iya g'ọ palia ọkwa iya l'ọ palia ya; onye ọ dū iya g'o mee g'ọ būru onye ẹnya lwaru; l'o mee ya. ²⁰O be teke etse etsetse bahuru iya l'obu; o gude eku-onwonye swichia obu; a chifu iya l'aba-eze; bya anafu iya ùbvù, e shi akwabeje iya. ²¹A chifu iya l'ẹka nemadzu anọduje; bya anu iya egomunggo anu-ẹgbudu. Ephe lẹ nkafu-igara-ọswa je aswiahaa ọswi. Ọ taahaa ẹswa g'eswi; iji mgboko wata iya awu ẹhu; gbiriri jasū ọ bya amaru lẹ Ọkalibe-kangokotaru-nū bu onye ndu eze ndiphe mgburugburu nọ l'ẹka; ẹme ọ būru onye Chileke tūru obu iya onyo k'anunu iya be ọnuje iya.

²²"Sū-a; gube Belushaza, bu nwa iya bya afuta; bya atuko iphemiphe ono makotaru; ọphu i kuzetakwarupho onwongu. ²³I gbeshi bya asu lẹ gu lẹ Nnajiuphu ọphu bu l'imigwe sūru atutu. E je achitaru ngu okoro l'eze-ulo iya; unu gude nguahaa mee; mbu gu lẹ ndu a maru epha phe l'alì-eze ngu; me unwanyi, iilu alulu; me ndu ọphu ì tì ludu ọkpobe alulu. Unu nọdu angu mee ono ekele agwa ọphu e meru lẹ mkpọla-ododo; me ke mkpọla-ochaa; me ọphu a kpuru l'onwirubvu; me ke mgborìgwè; me k'oshi; me ke mkpuma; mbu agwa ọphu ata aphudu ọzo; ọphu ọonudu iphe; ọphu ọ dudu iphe, ọ maru. Obenu lẹ Chileke ọphu bu iya gude ndzu unu; ẹme iphemiphe, unu eme būru iya be ọ dū l'ẹka; be unu ta akwabe-duru ùbvù. ²⁴Ọo ya ziru mkpushi-ẹka ono ọ bya edee iphe-a, e deru-a.

²⁵"Waa iphe, e deru baa: MENE; MENE; TEKELU; PERESINU. ²⁶Iphe, ọ bu baa: MENE bu iphe, ọ bu be bu lẹ Chileke guwaru mboku, ìi-buru eze

ogú; bya emee g'o jeberu nno. ²⁷TEKELU búru iphe, ọ bú bẹ bú l'ọ túru ngu l'iphe, aatùje iphe; ì dapehu. ²⁸PERESU bú iphe, ọ bú bẹ bú l'alì-eze ngu bẹ e kehawaru ẹbo; woru nanu nù ndu Midiya; bya eworu ophuu nù ndu Peshiya.”

²⁹Ọ búru iya bú l'eze, bú Belushaza abya atua ekemu; a bya achita uwe-mgbalanu ono, du uswe-uswe ono gude kwaa Danḗlu akwa; a bya achita iyagba, e gude mkpola-ododo mee woru nyabe iya. A raa ya arara su l'oo ya buwaa onye k'eto le ndu-ishi l'alì-eze ono l'ophu. ³⁰Ọ búru l'enyashi ono bẹ e gburu eze ndu Babilonu ono, bú Belushaza. ³¹Dariyosu bú onye Mediya bya aburu eze nochia enya iya. Teke ono bẹ Dariyosu ono nowaru ukporo apha eto l'apha labo.

Ejo idzu, a chiru Danḗlu

6 ¹Eze, bú Dariyosu bya elechaa enya; ọ du iya ree ememe. Ọ bya ahota ukporo umadzu ishii bya anuchaa phe okwa; mbu bya asu g'ọ buru phe a-nodu anochi enya iya l'alì-eze iya l'ophu. ²Ọ bya ahota ndu-ishi umadzu eto doberu phe; Danḗlu yiru le ndu k'ono. Ọ búru umadzu eto ono bẹ umadzu ukporo ishii pho abyaje akooru iphe, eme l'ibiya ophu ephe bu ishi iya; oo ya bu g'ọ to du iphe eze ophu e-te okpa. ³Danḗlu ono bya aburu onye kakota ike le ndu no-chiru enya eze; me ndu-ishi phe. Noo kele unme, no iya lehu bu unme, kakota shii. Eze meahaa ge ya mee ya onye a-buru ishi l'alì-eze ono l'ophu l'ophu. ⁴Toḅudu iya bu; ndu no-chiru enya eze; me ndu-ishi phe ono g'ephe ha chohaa eka ephe a-gbabe okpa chota iphe, ephe a-guru nu Danḗlu l'o meru; ophu o dudu iphe, ephe humaru, o meru. Ophu o dudu mkparwu, ephe humaru iya lehu; kele o bu onye e gude ire iya eka; ophu oomedu mkparwu; teme ophu oowedu ozi iya gbegle-gbegle. ⁵Ọ búru iya bu le ndu ono asu: “Ọ to dukwa iphe, anyi byaru ahuma guru nu nwoke-a; gbahaepho l'anyi zoru okpa laa lekemu, duru yele Chileke iya.”

⁶No iya; ndu no-chiru enya eze; me ndu-ishi phe ono g'ephe ha bya achia idzu lanu bya ejepfu eze je asu iya: “Gube eze, bú Dariyosu; nodukwa ndzu ojejoje! ⁷Iphe, bukpo g'a ha buru ndu-ishi l'alì-eze ngu; me ndu-ishi mkpukpu lenya iya lenya iya; me ndu no-chiru enya eze; me ndu-ishi mgbazi; me ndu ophu okwa phe tsotaruru ndu-ishi mkpukpu tukokwaru g'anyi ha chia idzu su ge gube eze tua ekemu mee ya g'o shihu ike; su g'ọ to dukwa onye a-rwo Chileke iphe; ozoo agwa; ozoo nemadzu; a-gufukwa gubedua. G'e mee ya nno ukporo abali l'abali iri. Onye meru iya nu g'e chie ya logba oduma. ⁸Eze jiko tua ekemu obu ye eka lekwo iya; mee ya meshia ya ike g'ọ to gbanwe agbanwe, bu iya bu g'ekemu ndu Midiya waa Peshiya aduje, adudu onye agbanweje iya agbanwe.” ⁹Oo ya bu; eze, bú Dariyosu byanu bya atua ekemu; dee ya lekwo; bya ebyia eka lekwo obu.

Danẹlu l'ime ogba Oduma

¹⁰Danẹlu maerupho l'eze yewaru ẹka l'ẹkwo; ọ bahu l'ulo iya, bu ẹka e yeru windo l'ulo eli iya; windo ono be gharu iphu l'uzo Jierusalẹmu. Ọ nodu egbushije ikpere l'ime ulo ẹka ono pfuru nu Chileke kele iya ekele ugbo eto mboku-mboku, bu iphe, o shi emejhawaa. ¹¹Ọ buru iya bu le ndu ono awuru l'odze je ahuma Danẹlu l'eka oopfu anu Chileke g'o yeru iya ẹka. ¹²Ephe bya awupfu eze je anyataru iya ekemu iya ono su iya: “Gube eze! ?Ọ kwa l'i yeru ẹka l'ẹkwo pfushia ya ike su l'onye rworu agwa; ọzoo nemadzū iphe, a -gufukwa gube eze; l'ime ukporo abali l'abali iri-a; g'e chie ya l'ogba oduma?”

Eze su: “Iphe, mu pfuru damokwaru ge mu pfuru iya, bu iya bu ekemu ndu Midiya yee Peshiya, adudu onye agbanweje iya agbanwe.”

¹³Ephe pfuru l'iphe eze su: “Danẹlu ono, yi le ndu a kpuru le ndzu l'ali Jiuda ono; ta angakwaru gube eze nchi; ophu ookpakwa ishi ke l'i turu ekemu ye ẹka l'ẹkwo; ọ nodu anodujele-a ekpe ekpere akpo eto mboku-mboku.” ¹⁴Eze numaeopho iphe ono, ephe epfu ono; iphe ono, o meru ono turwua ya okpoma. O meahaa g'o nafuta Danẹlu. Ọ chokashia uzo iya ja su nchi nodu abya ejihu; ophu o dudu ophu meru nu.

¹⁵Ndu ono byakwa awuru l'odze bya ejepfu eze je asu iya: “Gube eze; nyatakwa g'ekemu ndu Midiya yee ndu Peshiya du; l'eze -tu-buwaa iphe, oo-me; ọzo lo turu ekemu be a taa gbanwejekwa iya agbanwe.”

¹⁶Eze tunaa ekemu; e je egude Danẹlu kpuru bya bya echie l'ogba oduma. Eze su Danẹlu: “Jiko ge Chileke ngu onye ibaru eja mkpurumkpuru dzokwaa ngu!”

¹⁷A bya eswita oke mkpuma gude swichia onu ogba obu. Eze bya ebyia ya ẹka echi-ẹka iya; bya ebyia ya echi-ẹka ndu a maru epha phe l'ali-eze iya; g'o to du iphe, aa-gbanwe agbanwe le ndzu Danẹlu. ¹⁸Eze tugbua; ọ buru iya ala ibe iya. Ọ nokota enyashi ono; ophu o riduru nri; ophu o dudu onye kuru nkwa kpengu l'iphe iya k'eeme iya ehutu. Ophu o dudu ike kuru mgbenya.

¹⁹Swichechero; eze kwolihu gbaru oso je l'onu ogba oduma ono. ²⁰Ọ byarwutaepho ogba ono, e chieru Danẹlu ono ntse; o gude olu aphu chia mkpu su Danẹlu: “Gube Danẹlu; onye-ozu Chileke ophu dzu ndzu! Chileke ngu ono, ibaru eja mboku-mboku ono; ?o duru-a ike dzoo ngu l'eka oduma?”

²¹Danẹlu su eze: “Gube eze; nodukwa ndzu ojeje! ²²Chileke mu yekwaru ojozi iya; ọ bya apyichishia oduma ẹka l'onu; ophu o dudu ophu kpakporu mu nu me nvo; kele o to dudu iphe, oo-su le mu mejeru iya; ophu o dudu iphe, mu mejeru gube eze.”

²³Ehu gbete teke ono tsoahaa eze utso; tsoshiahaa ya ike. Ọ karu su g'e kufuta Danẹlu l'ogba ono. A bya ekufuta Danẹlu l'ogba obu; ophu o dudu iphe, laru iya me nvo; kele Danẹlu dakobeerupho Chileke iya.

²⁴Eze t̄a ekemu; e je achīta ndu ono, gbapheru Danẹlu ono; bya achīru ye l'ogba oduma; m̄e un̄wu phe; m̄e unyomu phe. Ōphu oduma ono ekwekp̄odanu ḡ'ephe rwua ōhu ogba ono. Ō w̄ochaa phe k̄pokokongu; labushia an̄u phe; gwechaa okpu phe ȳogiri ȳogiri.

Dariȳosu ekweta l̄e Chileke Danẹlu b̄u iphe

²⁵T̄obudu iya b̄u; eze, b̄u Dariȳosu bya edeeru ōha l'ophu ẹkwo; bya edeeru ndu ali, nonu; m̄ekpoo ōhamoha; opfu-ali phe d̄ugbaa iche iche l'ali ono mgburugburu su:

“Ḡ'ehu dukwa unu guu d̄a k'etsutsu iya!

²⁶“Nta b̄e mu t̄uru ekemu su-a: ‘G'on'yemonye n̄o l'ekameka l'ali-eze mu-a l'ophu l'ophu tsukotajekwa Chileke Danẹlu ebvu; kwab̄e iya ub̄v̄u!

“ ‘Noo k̄le ōo ya b̄u Chileke

ophu dzu ndz̄u;

bya aburu Chileke,

a-n̄odu jas̄u l'ojejoje.

Ali-eze iya ta ad̄udu onye

byaru emebyi iya

emebyi.

Ō buru iya a-buru eze

jas̄u l'ikpazu.

²⁷Oonafutaje nemadzu;

t̄eme ō n̄odu abujeru

nemadzu ogbata.

Oomeje ōhumalenya;

bya emekwapho iphe,

d̄u biribiri l'imigwe

m̄e l'eliphe.

Ō dzotaru Danẹlu l'eka

oduma.’ ”

²⁸Oo ya b̄u; upete gbakp̄oerupho Danẹlu teke ono, Dariȳosu b̄u eze; ȳe-le teke Sayirosu, b̄u onye Peshiya bukwapo eze.

Danẹlu aph̄u ophulenyaa

7 ¹O be l'apha mb̄u, Belushaza b̄u eze ndu Babilonu; Danẹlu bya arwo nrwo; t̄eme ō buhukwarupho ophulenyaa, byaru iya l'ishi l'eka o z̄e az̄e eku mgbenya. Ō gb̄eshi bya atukoepho iphemiphe ono, ō r̄woru l̄e nrwo ono dek̄ota l'ekwo.

²Waa iphe, Danẹlu ono pfuru baa: Mu aph̄u ophulenyaa l'enyashi; mu bya ele enya; mu h̄uma pherephere, shi l'uzo eno, d̄u l'igwe l'eka ooswo-re l'oke eze-enyimu. ³Oke an̄u eno, ad̄udu ophu ȳe ibe iya gba nanu shi l'ime eze-enyimu ono nyifutagbaa.

4“Kę mbu du g'oduma; ole o nwegbaarü ñkù, duḡbaa ęę k'ugo. Mu nõdu elekpøe ya phø ęnya. A bya akwashia ya ñkù ono. A bya apalia ya l'alì pfube apfube. O gude okpa labø pfuru ęę nemadzü. A bya eworu obu nemadzü ye iya l'ime.

5“Anü k'ëbo pfukwaru mu phø l'iphu. Ono du g'ejo anü-ęgbudu, bu biye. A bya apalia yebedua mgbureku lanü. Egara-iphe du ęto ghashihu iya l'onu; phachaarü iya apharu l'eze. A sü iya: 'Gbalihu; taa anü, ha shii!'

6“Ono bvuchaa; mu jeshia ele ęnya; anü øzo pfuwaru mu l'iphu. Ono du g'agu. Øle o beru l'okpurukpu iya; o fua ñkù ęno, dukotaepho ęę ñkù ęnu. Anü k'øgiya-a nweru ishi ęno; teme ø buru iya be a nuru ike g'ø buru ishi.

7“E mechaa ono; l'ophulenyä ono, mu aphü l'enyashi ono kpøekwapho; mu jeshia ele ęnya; anü øphu kwe iya ęno pfuwaru mu l'iphu. Ono nõdu anyi ishi ędzu; teme ø nõdu eye ebvu; teme økpøehu paa ya ęka. Eze iya duḡbaa kę phengara-phengara bya aduḡbaa g'ígwe. Ø nõdu avuje anü onye ø bu yeę ya kpatakpata; gude okpa zøø øphu phøduru nu pyakapya-ka. Ono te eyetakpødaru ndu øphuu ililekpoø; teme yebedua nweru mpu iri.

8“Mu nõdu arikwadu kę mpu ono; ø nõdu mu l'iphu futa mpu øzo, ha nwanshi. Ø buru l'echilabø mpu ono g'ø ha be o futaru. Mpu ęto shi lę kę mbu phø nwofu l'iphu iya. Nwa mpu nshii ono fua ęnya, du ęę kę nemadzü; bya efua ønu, etu onwiya ępha.

9“Mu nõdu elekpøekwapho ęnya:

“A bya eworu aba-eze bvube.

Onye ono, bu O-shi-l'ichee
bya asugaru iya.

Uwe iya nõdu acha
pemu pemu
g'aka-mini-sunoo.

Egbushi, nõ iya l'ishi nõdu
acha phuuphuu g'ęjí
aturu øchaa.

Øku nõdu enwu
phoophoophoo
l'aba-eze iya ono.

Mbu okpa aba-eze ono
bukotaru øku,
enwu enwunwu.

10 Øku nõdu asø gborogboro
ęę nggele shi iya l'iphu
asøfuta.

Ünubuku nõdu ejeru iya ozi.

Үну ири угбо үну ири озо
 pfuru iya l'iphu.
 A bya anọ-zia k'ikpe;
 a bya ekpuhashia ekwo.

11 “Mu nọdu elekpọkwapho; eshinu nwampu phọ etukpọkwapho onwiya epha; mu nọdu elekpọepho ẹnya jasụ e woru anụ ono phua; bya eworu ogwe iya mebyishia woru chie l'ọku ono, enwu phoophoophoo ono. 12 A natachaa anụ ophuu g'ephe ha alị-eze phe; ọle a hakwanuru phe g'ephe dzuru ndzụ kpọbaa nwupfu.

13 “Mu nọdu aphụ ophulenia l'enyashi ono; mu jeshia ele ẹnya; ọ dụwara onye ophu, dụepho gẹ Nwa ndiphe, gude urwukpu shi l'igwe eje abya. Ọ bya abyarwuta l'iphu O-shi-l'ichee ono; e duru iya durwua eka ono gẹ-degede. 14 E mee g'ọ nweru alị-eze; bya adụ biribiri l'enyaa; teme emee ya ọ buru eze. Oha l'ophu; me ndu alị, nonu; me onyemonye, shi l'ohamoha, opfu-alị phe dugbaa iche iche nọdu abarụ iya eja. Alị-eze iya dụepho jasụ l'ojeje; ophu ọ byadu l'avụ avụbvụ ophu; ophu uswe-eka ọ bu eze abụdu egube iya ophu ee-mebyi emebyi.”

Iphe, nrwọ ono bu

15 “Tọbudu iya bu; ọ bya atsuhaa mube Daneļu l'ehu. Ophulenia ono, mu aphụ ono nọdu agbakashi mu ehụ. 16 Mu bya ejepfu onye lanụ l'ime ndu pfuru l'eka ono je asụ iya g'ọ kọeshikwaru mu iphe, iphe ono bukpo abubu.

“O bya epfuaru mu iya; bya akọoru mu iphe, bu ishi iphemiphe ono. 17 O sụ mu lẹ-a: ‘Oke anụ ẹno ono bu ndu eze ẹno, l'e-mechaa dụ l'eliphe-a. 18 Obenu lẹ kẹ Ọkalibe-kangokotaru-nụ l'e-mechaa natachaa alị-eze ono nwowaruro jasụ l'ojeje; mbụ l'ọo-nọduwa iya rọ l'eka jasụ lẹ tuutuutu lẹ mịimimii.’

19 “Mu meahaa gẹ mu maru iphe, anụ k'ẹno ono bukpo abubu, bu ophu eyetakpodaru ndu ophuu ililekpọ; teme ọ nọdu anyi ishi edzu; anụ ophu nweru eze, e meru l'igwe; nvo iya buru onyirubvu; anụ ophu ataje onye ọ bu yee ya pyaapya taa tafu; gude okpa zọo ophu phoduru nụ tolitoli. 20 Mu mekwapho gẹ mu maru kẹ mpu iri ono, dụ iya l'ishi ono; yee kẹ nwampu ophu nonyaaru nụ bya akpofuta; mpu eto lẹ ndu ophu dughawaanu nwoshihu iya l'atatiphu; mpu ophu nweru ẹnya bya enweru onu, etu onwiya epha; teme ọ kachaa nwibe iya akpabiri. 21 Mpu ono be mu elekpọepho ẹnya; ọ nọdu etso oгу bya alwu-kpee phe pho; 22 jasụ O-shi-l'ichee rwua bya eworu ikpe bua; haaru ndu-nsọ kẹ Ọkalibe-kangokotaru-nụ enge. Ọ buru teke ono be ndu-nsọ byaru bya atuko alị-eze l'ophu nwokotaru.

23 “No iya; ọ buru iphe, o pfuru iya baa: ‘Anụ k'ẹno ono bukwa alị-eze k'ẹno, l'emechaa dụ l'eliphe. Ono taa dudu g'alị-eze ndu ophuu ililekpọ.

Eliphe mgburugburu bẹ ọo-vụ kpatakpata; zọo ya tọlitoli; gwee ya uji. ²⁴Mpu iri ono bụ uzi ụmadzu iri, a-bụchaaru eze l'ime alị-eze lanụ ono. Eṗhe -bụchaa eze; onye eze ọzo abata l'ọkwa. Onye k'ono taa dudu gẹ ndu ọphuu. Yẹbedua a-lwụ-kpe ndu eze ẹto. ²⁵Ọo-nọdu epfutoṣhi Ọkalibe-kangokotaru-nụ; tẹme l'ọokpakwapho ẹhu. Lọ kukebechaa ẹhu eme gẹ ya e-me gbanwee mbọku; bya agbanwee ekemu. La parụ haa ya l'ẹka ugbo lanụ; yee ugbo labo; waa mkpirikpu iya. ²⁶E -mechaa l'a bya anọ-zia k'ikpe; l'a bya anata iya ike iya ono mebyishia. Ike taa dūbaedu iya jasụ l'ojejoje. ²⁷Tọbudu iya bụ l'a bya eworu alị-eze ono; mẹ ọkwa-eze; yee akpabiri alị-eze, nọkota l'eliphe l'ophu woru ye ndu-nso l'ẹka; mbụ ndu ono, bụ phẹ bụ ndibe onye ono bụ Ọkalibe-kangokotaru-nụ ono. Onye ono bẹ abubu, ọ bụ eze l'a-nọ ojejoje; tẹme iphe, bụkpoo ndu bụkota ishi a-nọdu abarụ iya ẹja emekwapho iphe, o pfuru.'

²⁸“Noo ẹka iphe ọbu jeberu bụ onoya. Mbẹdua, bụ Danẹlu rịe ya pho l'oriri; mejị nọdu atofue mu pho mebyi atofu. Mu gbachishihuchaa nchi. Mu woerupho iphemiphe ono suchia l'ime ọkpoma mu.”

Danẹlu ahuma ebili yee mkpi l'ophulenyia

8 ¹O be l'apha, kwe Belushaza apha ẹto, o shi butaru eze ndu Bábilo-nu; mube Danẹlu byakwa bya apha ọphulenyia yekwaru ophu mu phuhawaru. ²Mu bya ele ẹnya l'ophulenyia ono; mu nọduwaa lẹ Susa, bụ ishi mkpukpu, nọ l'alị ndu Elamu. Ọ buru ẹka mu nọ l'ophulenyia ono bụ lẹ mgboru nggele Ulayi. ³Mu bya apalia ẹnya jeshia elele; ebili, furu mpu labo, pfuwaru mu l'iphu. Ọ pfuwaru l'aguga nggele ono; mpu iya dūchaa kẹ phengara-phengara. Mpu ono nanu ka nwibe ya shii l'ogologo; tẹme ọ buru ono ka ogologo ono futakperu azu. ⁴Mu nọdu elekpoephe ebili ono ẹnya. Ọ nọdu eme ẹna. Ọ -pfuru laa l'uzo ẹnyanwu-ariba; l'ọ pfuru laa l'uzo isheli; pfuru laa l'uzo ndohali. Ophu ọ dudu anu, duru ike kpafu iya l'iphu; ophu ọ dudu ophu a-du ike anafu iya iphe, o gude. Ọ buerupho iphe, du iya ree bẹ oomeje; tẹme ọ paa ẹka apaa.

⁵Noo ya bụ; mu gudekwadu-a arị k'ono; a bya ele ẹnya; mkpi shiepho l'uzo ẹnyanwu-ariba chafuta; tukoeppho mgboko l'ophu awugha awugha kẹ wugelengu-wugelengu; ophu okpa erwudu iya alị. Mkpi obu fua mpu, ha shii; mbụ woru mpu fua lẹ mgbaka ẹnya iya. ⁶Ọ byatashia ebili mpu labo pho l'iphu; mbụ ophu mu shi huma, pfuru l'aguga nggele pho. Ọ nọdu aba mba ehuka ehuka eje abyapfuta iya. ⁷Mu huma g'ọ wataru etso ebili ono ọgu ehuka ehuka. Ọ nọdu echije ebili ono o-chi-too gude nno chifuchaa ya mpu labo onoya. Ophu ike apfuru gẹ yee ya lwua ọgu aduedu ebili ono. Mkpi ono tsuta iya togbo l'alị zọo ya tọlitoli. Ophu ọ dudu onye duru ike dzofu ebili ono l'ẹka iya. ⁸Mkpi ono bya apaa igiri igiri. Igiri iya ono panukaephe ẹka; a ku-kwofu eze mpu iya ono. Mpu ẹno ọzo, ha shii byaephe bya efuta l'ẹka eze mpu lanu pho shi du pho. Mpu ono

ẹ̀phen'ẹ̀no chikotachaaru ọ̀nu ghagbaa l'uzo ẹ̀ka phẹ̀rephere shigbaa ọ̀zo ẹ̀no, shi l'igwe.

⁹A nọnyaa; mpu ono nanu bya efuta nwampu nshii ọzo. Nwampu nshii ono nọnyaa bya apaa ẹka; bya evuru lashia ọzo ndohali; vukwaa shia ọzo ẹnyanwu-awawa bya evukwapho shia ọzo ali oma ono. ¹⁰O vua gbiriri jasu o tuko ikpoto iphe, no l'imigwe rwudzuru. O haru igwerigwe kpokpode dukoshia; o dashihu l'ali; o zokota iya tolitoli. ¹¹O bya ekutse onwiya ge ya ha g'onye-ishi iphemiphe ono. O nata iya ngweja, aanoduje egwe anu iya mboku-mboku; bya emee ulo-nsọ iya ophu ooreedu ire. ¹²O buru atupya Chileke meru g'o gude a chiru ikpoto ndu-nsọ nu iya; bya anukwa iya pho ngweja, eegweje mboku-mboku. Iphe, bukpo iphemiphe, oome nodu agbaru iya upete. E woru ire-lanu hua l'ali.

¹³Toṣudu iya bu; mu bya anuma olu-opfu, onye du nsọ epfu. O gude iya epfufu; Onye Nsọ ọzo su iya: “?Oo-nobekpooru ino-beagha teme ophulenyaa-a avua; mbu ophulenyaa ke ngweja, aanu mboku-mboku-a; yee k'atupya, l'akpata ola-l'iswi-a; yee k'eworu ulo-nsọ haaru iya-a; yee k'ikpo-to ndu-a, aa-zo tolitoli-a?”

¹⁴O su mu: “Nchi e-jihukwa bohu unu mgbo ise l'ukporo mgbo iri l'ise lo buru iya bu l'e wophubaa ulo-nsọ ono azu go dubaa nsọ ozobaa.”

Aako iphe ophulenyaa Dánẹ̀lu ono bu

¹⁵O be ge mube Dánẹ̀lu nokpoephe elekpoephe iphe ono, mu aphu l'ophulenyaa ono; bya arikpoephe g'oo-me doo mu enya; mu bya ele enya; a pfuwaru mu l'iphu. Onye obu dūephe ge nemadzū. ¹⁶Mu numa olu-opfu nemadzū. Ẹka o no epfu opfu obu buru laguga nggele Ulayi. O kua oku su: “Geburelu-e! Mee ge nwoke ono maru iphe ono, ophu l'ophulenyaa ono-o!”

¹⁷O byarwutashia ẹka ono, mu pfuru ono; ndzu guahaa mu. Mu dabyerupho dzuladzula. O su mu: “Nwa ndiphe. Ophu e-do ngu enya bu l'ophulenyaa-a bukwa iphe, e-me teke ikpazu.”

¹⁸O gudekwadu-a opfu ono l'eka epfu eyeru mu; oke mgbenya tu mu; mu zee woru iphu kpuke l'ali. O bya edenyi mu ẹka bya ekulia mu pube apube; ¹⁹bya asu: “Ge mu bya epfuaru ngu iphe, e-me l'iphu; iphe, e-me teke ehu e-ghu Chileke oke eghe; kele ophulenyaa-a bukwa iphe, e-me teke e dobewaru edobe le teke ikpazu. ²⁰Ebili mpu labo ono, i humaru ono bu ndu o no-chiru enya phe bu eze ndu Midiya yee Peshiya. ²¹Mkpi ono buru eze ndu Gurisu. Oke mpu ono, o furu le mgbaka enya iya ono buru onye eze k'ivuzo. ²²Mpu eno ono, futarunu teke ophu nwofuru pho bu ali-eze eno, e-mechaa shi l'oha ono pfukata; ole ike phe taa haduru.

²³“Okwa eze phe -bvuphe, bu iya bu teke ndu ntupya ono e-meebewaa ike phe; noo teke onye eze ozo a-bata l'okwa. Onye k'ono be iphu a-gba igiri igiri; teme lo buru onye opfu-ephupu edoje enya. ²⁴Yebedua

bẹ ọkpehu a-du; ọle ọ tọ bụdu yebedua a-nọdu ange onwiya ike. G'oo-gu-deje emebyishi iphe a-du biribiri. Iphemiphe, ọ tūberu ememe l'oojehuru iya; ọphu ọ dudu iphe, ọ tọo nwudu ememe; l'ọ tuko ndu ike du mebyishia; bya emebyishikwapho ndu duru Chileke nsọ. ²⁵Ughoshi bẹ oo-me g'ọ nọdu aka shii. L'o woru onwiya dobe l'onye kakota shii. Teke ono, oo-me gẹ ndiphe ria lẹ nchi dūwaa doo ono bụ teke oo-mebyishi ikpoto nemadzu; je apfuru pfu-chia ẹnya Onye-ishi iphe, bụ ndu-ishi l'ophu. Ọle ee-mechakwaa mebyia ya; obenu l'ọ tọ bụdu l'ike kẹ nemadzu bẹ oo-shi.

²⁶“A bya l'ophulanya ọphu i phuru; kẹ nchi ejihu waa nchi abọhu; onoya bukwapo eviya. Ọle ọ bụ; byabekwadu ono iphe; kẹle teke onoya e-me dukwadu ẹnya shii.”

²⁷Noo ya; e mechaa ike bya abvukota mube Danẹlu. O mee mu iphe-ememe ujiku olemole. Mu nonyakwaa bya agbalihukwa bya awata ejeru eze ozi, mu ejeru iya. Ophulanya ono nyia mu ishi edzu; kẹle o to doduru mu ẹnya.

Danẹlu epfu anụ Chileke

9 ¹O rwua l'apha, kwe Dariyosu nwa Kuzakusesu apha lanu; Dariyosu ono bụ onye Midiya, e meru eze l'alị-eze ndu Babilonu l'ophu; ²ọ buru apha mbu, ọ bahu ru l'okwa-eze iya bẹ mbedua, bụ Danẹlu guru iphe, e deru l'ekwo opfu Chileke; o doo mu ẹnya; mbu opfu, Nnajiuphu pfuru nu onye mpfuchiru iya ono, bụ Jieremaya; su iya lẹ Jierusalemu a-dabyiru buru ochobu noo ukporo apha eto l'apha iri. ³No iya; mu byanu aghaaruu Nnajiuphu, bụ Chileke iphu bya epfuahaa nuahaa ya; rwoahaa ya arwo-rwo; aswi egu epfu iya; yee uwe-aphu; woru ntụ kpua onwomu.

⁴Mu pfuru nu Chipfu, bụ Chileke mu; bya epfushiaru iya iphe-eji mu su iya:

“Gube Nnajiuphu, bụ Chileke, paru aka bya adu ebvu; gube onye edo-beje ogbandzu n-yemobu gu lẹ ndu yeru ngu obu bya emeje iphe, i karu g'e meje. ⁵Anyi meakwaru iphe-eji; bya emeswewaa iphe. Anyi bu ndu ejo-iphe bya aburu ndu kwefuru ngu ike. Anyi te emejeedu iphe, i karu su g'e meje; ophu anyi edobeeduru iphe, i kperu l'ikpe. ⁶Anyi ta angabee-duru nchi l'olu ndu-ozu ngu phe, bu ndu mpfuchiru ngu; mbu ndu gude epha ngu pfua opfu nu ndu bu eze anyi phe; me ndu-ishi anyi; me ndu bu nna anyi phe; me ndu alị anyi g'ephe hakota.

⁷“Nnajiuphu, i bu onye pfuberekoto; obenu lẹ g'ọ du ntanu-a bẹ iphere jiru anyi iphu; mbu anyibe ndu Jiuda; me ndu Jierusalemu; me ndu Izurelu l'ophu; ndu ophu no ụzenya; me ndu ophu no ntse; ndu nokpoo l'iphe, bukotakpoo ohamoha ono, i chiru anyi tukaa nanunanu; opfu l'anyi te ekwedu g'e gude ire anyi aka ono. ⁸Gube Chipfu; anyibedua; me ndu eze anyi; me ndu-ishi anyi; me ndu bu nna anyi phe bẹ iphere jakwaru iphu; kẹle anyi mewaru ngu iphe-eji. ⁹Nnajiuphu, bụ Chileke anyi bu onye

aphuje obu-imemini; bya aburu onye aguje nvu; m'obetachakporu anyi kwefuru iya ike. ¹⁰Anyi te emejeedu iphe, Chipfu, bu Chileke anyi suru g'anyi meje; ophu anyi edobeeduru ekemu ono, o turu ndu-ozu iya, bu ndu mpfuchiru; ephe woru nu anyi ono. ¹¹Ndu Izuru lu l'ophu mebyikotawaru ekemu ngu; bya aghawaru ngu azu; ophu ephe emejeedu iphe, i suru g'ephe mee.

"Noo g'o gude onu, a turu; yee ikpe, e riru nte kpebua, e dekotaru le Ekemu Mosisu, bu onye-ozu Chileke tuko buru iphe, e kperu anyi l'ishi; opfu l'anyi mewaru ngu iphe-aji. ¹²Iphe ono, e pfuru l'oo-me anyi ono; me ophu a suru l'oo-me ndu-ishi anyi phe be mekotawaru anyi; kele i mewaru g'eze iphe-ehuka dapfuta anyi. O toko du-swee iphe, e mejeru le mkpula igwe-a l'ophu l'ophu, ha g'ophu e mewaru ndu Jierusalemu. ¹³O buepho g'e deru iya lekwo ekemu Mosisu buepho g'eze iphe-ehuka ono dapfutakotaru anyi; ophu anyi ahaduru iphe-aji anyi ngabe nchi l'iphe, bu ire-lanu nkengu; shi nno chokwanaa Chipfu, bu Chileke anyi go meeru anyi eze-iphe-oma. ¹⁴Oo ya bu; Chipfu menaa egwegwa paru eze iphe-ehuka ono haa; o dapfuta anyi; noo kele Chipfu, bu Chileke anyi bu onye pfuberekoto l'iphemiphe, oome; obenu l'anyi te emeduru iphe, o suru g'anyi mee.

¹⁵"Nta-a kwanu; gube Nnajiuphu, bu Chileke anyi, bu onye gude okpehu dufuta ndibe ngu l'ali Ijiputu; mbu gube onye meru; a maru epha ngu byasu ntanu-a; anyi mewaru iphe-aji; anyi meswewaru. ¹⁶Gube Nnajiuphu: eshinu i buhakpowaa onye emeje iphe, pfuru oto; g'ehu ghubuhunu ngu egu; vubuhunuru ndu Jierusalemu ovuma; mbu mkpukpu ngu onoya; mbu ubvu ngu ono, du nsu ono. Iphe-aji, anyi meru; mekpoo ejo-iphe, nna anyi phe meru mewaru ndu Jierusalemu; yee ndibe ngu; ephe buru iphe, ndu noru anyi mgburugburu gude achi ochi.

¹⁷"Nta-a; Chileke anyi; numanu epfufu, mu epfu anu ngu; yee arwo-rwo, mube onye-ozu ngu arwo ngu. Gube Nnajiuphu; menaa g'iphoro, shi ngu l'atathu duru eze-ulo ngu ono, dabyiru iphoru ono g'epha ngu apfuru. ¹⁸Gube Chileke; ngabenu nchi numa; sanaa enya huma ge mkpukpu ono, a guru epha ngu ono dabyiru buru ochobu. Iphe, anyi gude arwo ngu iphe-a ta abukwa l'anyi bu ndu pfuberekoto; o buchikwaa l'oo l'i phunukaru obu-imemini. ¹⁹Gube Nnajiuphu; ngabenu nchi! Gube Nnajiuphu; gunaa nvu! Gube Nnajiuphu; numanu anuma; mee ememe! O kwa g'epha ngu apfuru! Gube Chileke mu; apfushinu upfu; kele mkpukpu ngu ono; me ndibe ngu ono bukwa epha ngu be a gwaru phe!"

Esaa esaa uzi ukporo eto l'iri

²⁰Teke ono, mu epfu anu Chileke; epfushiru iya iphe-aji, mu meru; mee ophu ndibe anyi, bu ndu Izuru lu meru ono; mbu arwo Chipfu, bu Chileke mu l'iswi eh ubvu iya ono, bu ubvu du nsu ono; ²¹be Geburelu; mbu

nwoke ono, mu phujehawaru l'ophulenyanya ono; zierupho phaa nzi lanu byapfuta mu. Teke o byaru bu l'uzenyashi l'egube teke aagwaje Chileke l'uzenyashi. ²²O bya akaru mu su mu-a: "Daneļu; iphe, mu byaru bukwa ge mu mee g'i kwaa enya; yee g'iphe doo ngu enya. ²³O kwaro teke ono, i wataru epfu anu Chileke ono be Chileke meru ngu iphe, i suru g'e meeru ngu, bu iya bu iphe, mu byaru ge mu pfuaru ngu; kele i bu onye aakwabe ubvu, paru eka. Oo ya bu g'i rikwaa ozi-a ariri; l'o dokwaa ngu pho enya mbu ophulenyanya-a:

²⁴"Ugbo esaa esaa ugbo ukporo eto l'iri be a towaru okpa iya doberu ndibe ngu; yee mkpukpu ngu ono, du nsu ono g'e mee g'ephe tupya-buhu ntupya; mee iphe-eji meghee; g'e doshia ejo-iphe, ephe meshiru; wobata apfubekoto ophu a-du ojejoje; woru iphe-ohubama mee l'ophulenyanya yee mpfuchiru; woru manu wua l'iphe, kakota adu nsu.

²⁵"Owa-a bu iphe, ii-maru; yee iphe, e-do ngu enya: E -shi teke ono, a toru okpa su g'e mee Jierusalemu g'o du g'o shi du; g'a kpu-phu iya azu; gbiriri jasu teke k'onye ono, a wuru manu l'ishi ono; mbu onye ono, bu onye-ishi ono, a-byanu ono; be a-buru ugbo esaa esaa ugbo esaa; yee esaa esaa ugbo ukporo eto l'ebo. Teke ono be aa-kpu-phu iya azu; to ya oji; tu ya owere; ole oo-buru teke aa-nodu eje iphe-ehuka. ²⁶Teke ugbo esaa esaa ugbo ukporo eto l'ebo ono bvuerupho; l'e gbua Onye ono, a wuru manu l'ishi ono; o to duedu iphe, oo-nwekwaduru. Ndibe onye-ishi ono, a-bya nu ono; abya emebyishia mkpukpu ono; yee ulo ono, du nsu ono. O buru teke ono be mboku ikpazu ono a-bya g'utso. Aa-lwuepho ogu jasu l'ikpazu; mbu l'ola-l'iswi be a tu-buwaru dobe l'oo-du. ²⁷Yebedua be yee ndu du igwerigwe a-gba ndzu, shihuru ike l'ime ugbo esaa ono nanu; ole ugbo esaa ono -jebuerupho l'echi l'o buchia agwa iphe; yee ngweja. Onye mmebyi abya; bya eworu ejo ahuma dobe gbiriri jasu teke ee-mebyishi iya l'ophu, bu iya bu iphe, a tuburu l'ee-mechaa mee onye mmebyi ono."

Daneļu ahuma ojozi-imigwe l'ophulenyanya

10 ¹O be l'apha, kwe Sayirosu, eze ndu Peshiya apha eto, o bahuru l'okwa-eze iya; Daneļu phua ophulenyanya. Daneļu ono bu iya bu onye ophu e shi ekuje Beluteshaza. Iphe ono, o phuru l'ophulenyanya ono buru iphe, e-me ememe bya aburu iphe, egoshi l'ogu a-du. Ozi ono bya edoo ya enya; teme e mekwaapho g'iphe ono, ophu l'ophulenyanya ono doo ya enya.

²Le teke ono be mube Daneļu no l'aphu-aphu idzu eto. ³Ophu mu erijedu udu nri, guru mu nu. Ophu anu; ozoo mee ekpuduru mu onu; ophu mu ewotaduru manu-anyinyi nyia l'ehu; gbiriri jasu idzu-mbekee eto ono bvū.

⁴O be g'onwa mbu du l'abal ukporo leno; mu pfuru l'aguga Eze Enyimu ono, bu enyimu Tigirisu. ⁵Mu jeshia apali enya; nwoke lanu pfuwaru

mu l'iphu. O yee uwe ọchaa. Ọ bụru akpọ, e gude mkpọla-ododo, kako-ta ree mee bę o gude tų-butu uwe iya l'upfu. ⁶Akpọ ẹhu iya nọdu akwọ mụrumuru gę mkpuma-kirisòlayitù; iphu nọdu acha iya kę phuuphuu g'ebemu-igwe; ẹnya iya ephenebo nọdu achakọta iya vaavaa g'ọku, enwu enwunwu. Oshi-ẹka iya yę oshi-ọkpa iya dųchaa swawara swawara g'onirubvu, a hųcharu ahųcha. Olu-opfu iya nọdu ada g'opfu, a dų igwe-rigwe epfu.

⁷Noo ya; ọ bųerupho mųbe Danęlu phųru ọphulenyanya ono kpoloko. Ọphu ndu mu l'ephe nọ ahųmaduru iya. Ọle ndzų-agųgu guderu phe; k'ọphu ephe gbalaru je edomia onwophe. ⁸Mu nọduepho nwękinyi mu; tabękpoeppo ẹnya l'oke ọphulenyanya ono, mu aphų ono. Nkwo tsųshikota mu mę; iphu jikputechaa mu ejikpute g'odzu. Ike bvųebekota mu. ⁹Mu bya anųma ẹka o pfuru opfu yeru mu. Mu nganyaa nchị l'opfu iya; mu woru iphu kpube l'alị. Oke mgbęnya tų mu.

¹⁰A bya edenyi mųbe Danęlu ẹka; kulia mu pfube; ẹka mu ephenebo yę ikpere ọkpa mu tųko phųhu mu kparịkpari. ¹¹Ọ sų mu: “Gųbe Danęlu; onye aakwabę ùbvù, parų ẹka; tọkwa nwęhu tọgbo nchị nųma opfu-a, mu abya epfuru nų ngu-a. Ọzo bų g'ị gbęshi pfuru apfuru; kęle ọ bųkpoo ezizi bę e ziru mu gę mu byapfuta ngu.” O pfuepho nno yeru mu; mu gba-lihu pfuru apfuru; ẹhu nọdu aphų mu kę kparịkpari.

¹²Ọ sų: “Gę ndzų ba agųshi ngu Danęlu. Eshi lę mbọku mbų ono, i woru ọkpoma ngu ghebe ọnu g'iphe doo ngu ẹnya ono; bya eworu onwongu wozekpọo alị l'iphu Chileke ngu; noo teke a nųmaru olu ngu; e zia mu gę mu bya epfuru yeru ngu. ¹³Obenu l'onye-ishi alị-eze ndu Peshiya kwachiru mu ųzo ųkporo abalị l'abalị lanų. Noo ya bų; Mayịkelu, yị l'onye lanų l'ime ndu-ishi bya bya eyeru mu ẹka; kęle onye eze ndu Peshiya ono sederu mu l'ẹka ono. ¹⁴Nta-a bę mu byaru gę mu pfuaru ngu iphe, e-me ndu nkengu l'ųzo iphu; kęle ọphulenyanya ono bų iphe, e-mechaa mee l'ųzo iphu.”

¹⁵Teke ono, oopfufu iphe ono anų mu ono bę mu phųerupho yoo; ọphu mu epfukpọdaru m'opfu ilile. ¹⁶Noo ya; iphe, gbaerupho ųgbugba gę nwa ndiphe bya edenyi mu ẹka l'egbonu. Mu saa ọnu wata epfu opfu. Mu sų onye ono, pfuru mu l'iphu ono-a: “Gųbe nnajiuphu mu; ọphulenyanya-a, mu phųru-a bę eyekwa mu ebvu shii. Nta-a ta adųekwa ike, dųkwadu mu nų. ¹⁷Mbų-a; nnajiuphu; ?denu gę mųbe onye-ozu ngu e-shi bya awata abọ ųja eyeru gųbe nnajiuphu? Ike ta adųkpoe kwa mu ililekpọo; k'ọphu bų l'atų unme tųkokwaru rwųhuchawaa mu.”

¹⁸Tọbudu iya bų; iphe ono, gbaru gę nemadzų ono byakwa bya edenyi mu ẹka ọzo; bya emee; ike dų mu.

¹⁹Ọ sų mu: “Gę ndzų ba agųshi ngu; gųbe amadų, aakwabę ùbvù, parų ẹka. G'ẹhu dųkwa ngu guu! Shihu ike nta-a! Shihu ike!”

O pfųerupho opfu ono nų mu; mu bya arọ-keta ike bya asų iya: “Nna-jjiuphu mu; pfuwarọ iphe, iipfu; eshinu i mewaru ike dų mu.”

²⁰ Ọ byakwa bya epfua ọzo sù: “?Ị maru iphe, meru g'o gude mu bya-pfutashia ngu? Ọ tọ dukwa g'ọo-nọ-beru; mu alashia azụ jeshia gẹ mu l'onye-ishi ndu Peshiya lwua ọgu ọzo. Mu -mekpechaa onye k'ono; onye-ishi ndu Gurisu a-bya. ²¹ Ọle mu e-vuru ụzo kọadaru ngu iphe, e deru l'ekwo ire-lanụ ono. Mbụ l'ọ buẹpho Mayịkelu, bụ onye-ishi k'unu bụ onye gbaru mu mkpu kpoloko gẹ mu mekpee phe.”

11 ¹“Tọbudu iya bụ; o be l'apha, bụ Dariyosu onye Midiya apha mbụ, ọ wataru aburu eze; mu gbalihu pfuru gẹ mu gbaaru iya mkpu; gbobuta iya g'ọ tọ dụ iphe, e-me iya nụ.

Eze ndu ndohali yee ke ndu isheli

²“Nta be mu e-gburu ngu opfu tororo. Ọ phodukwaru ndu eze eto, e-mechaa futa le Peshiya. Ophu e-kwe iya eno a-kwatakpo ka ndu ophu g'ephe ha enweru iphe. Teke o gbephe l'eku iya ono nweru ike; l'ọ kpa-lia onyemonye g'ephe wata etso alị-eze ndu Gurisu opfu. ³ Noo teke onye eze, parụ aka apaa l'a-gbalihu pfuru. Onye k'ono be alị-eze iya a-pa aka apaa. Ọ buru iphe, dụ iya ree be ọo-noduje eme. ⁴ Ọ -gbalihuchaa ono; laabya eworu alị-eze iya obu chikpo woru kee l'uzo, pherephere eshije abya ụzo eno, dụ l'igwe. Ọ tọ dudu awa iya, oo-laru; ophu ike a-duedu iya g'ọ shi dụ iya. Noo kele alị-eze iya ono be aa-vu l'ogbarabvu; pata je anu ndu ọzo.

⁵“Eze ndu ndohali be ike a-du; ọle onye lanu le ndu-ishi ojogu iya e-mechaa ka iya ike. Onye k'ono be aka ọo-buru eze e-mechaa paa aka apaa. ⁶ Teke a noekwarupho nwapha olemole; ephe abyakwa agbaa ndzu. Ada-eze ndu ndohali l'e-je aluru eze ndu isheli; g'ee-shi g'ọ mee g'ephe dụ le ree. Ọle ogbandzu ono e-gbukahu. Noo teke aa-kponyi nwanị ono enya; yee ndu shi l'ibe eze duru iya laa ji; yee nna, nwuru iya nụ; yee ndu bụ agbarike iya.

⁷“E -mechaa be awa nwanị ono a-gbalihu g'ọ nochia enya iya. Onye ono e-tso ndu ojogu eze ndu isheli ọgu gude nno bahu l'eka eze ono chiberu ifutu. Oo-tso phe ọgu gbiriri jasụ l'ọ lwu-kpee phe. ⁸ Ọo-natachaa phe agwa phe; yee ntekpe, ephe gude onyirubvu wua; mekpoo iphe, ere-shi ire ike, bụ mkpola-ochaa me mkpola-ododo; chitachaa ya l'ọ buru iya ala alị ndu Ijiputu. Ọ byakwa anokpoo apha olemole; hakpoephe eze ndu isheli. Ọ tọ dudedu iphe, oo-me iya. ⁹ Noo teke eze ndu isheli e-je eswee alị ndu ndohali. Ọle o tọ dudu g'ọo-nọ-beru l'ọ laphu azụ l'alị iya. ¹⁰ Unwu iya abya akwakobe k'ogu; bya achikobekpoo ndu ojogu, a-pa aka apaa; ndu a-nodu ekpo kojokojo gutso, nyiberu anyibe. Ephe alwua ọgu obu lwu-rwua aka eze ndu ndohali chiberu ifutu.

¹¹“Noo teke eze ndu ndohali a-tangirihu; zoru garamugaramu je je etsoo eze ndu isheli ọgu. Ndu isheli abya achikobe ndu ojogu, parụ aka gude bya; ọle ndu ndohali alwu-kpee phe-a. ¹² Teke e rwutaerupho

ikpoto ndu ojogu ono; eze ndu ndohali egude iya kuahaa onwiya. Lo gbua unu-kuru-unu ndu ojogu ono; ole o to budu iya e-me iya g'o buwaruro onye ike kachaa adudu. ¹³Noo kele eze ndu isheli a-la je achikobe ikpoto ndu ojogu ozo, a-kwata ka ke mbu pho shii. A -noepho apha olemole lo byatashia ugu ozo; lo chiru ndu ojogu, kwatakporu du igwerigwe; teme a chiru ngwogu chi-jia phe aka.

¹⁴“Teke ono be aa-du igwerigwe etso eze ndu ndohali ugu. Ozo bu le ndibe unu ndu ophu emeje ike ike le-kwefukwaru iya pho ike; ephe eshi egube ono mee; ophulanya avua; ole o to dudu iphe, ephe e-mefu onya. ¹⁵Noo teke eze ndu isheli a-bya akpu oje kpu-pee mkpukpu lanu mgburugburu, bu mkpukpu, a kpu-pheru igbulu mgburugburu; lwuchaa ya lwuta. Ike taa du-ziedu ndu ojogu ke ndu ndohali g'ephe nwuphu iya azu; mbu le ndu ojogu phe, kachaa alwushi ugu ike taa dukwa ike apfuru. ¹⁶Onye eze ono, bataru nu ono a-noduepho emeepho iphe, du iya ree. O to dudu onye adu ike agboru iya chiri. Lo bya eworu onwiya sibe gedemu l'ali-oma ono; teme ike adukwa iya pho shii k'opu oo-du ike mebyishia ya. ¹⁷Iphe, oo-me bu l'oo-phubeepho iphu gude ike, o gude nodu l'ali-eze iya l'opu gude bahu. Ephe l'eze ndu ndohali abyakwa atugba nanu. Lo bya ekuru ada iya kee ya k'opu ya e-shi l'eka ono lwua ali-eze iya ono; ole iphe ono, ochi idzu iya ono be o too meghadu; ophu ooye-duru iya aka. ¹⁸Lo gb'e teke ono bya aghaar u ndu bu laguga eze-enyimu iphu. Lo lwua phe lwuta ndu ophu du igwerigwe. Ole oo onye-ishi ojogu lanu e-mechaa buchia iphe-iphere ono; melata iya iphe ono, oome ndu ozo ono. ¹⁹O -mechaa nno; lo bya alaphu azu je aghaar u mkpukpu nki-ya iphu, bu mkpukpu le mkpukpu, a kpushigbaaru ike l'ali iya. Noo teke upfu a-du iya; lo daa darwua aka a taa humabakpoedu iya ahuma ophu.

²⁰“Onye a-notsota iya nu abya eye onye ana akiriko; g'o je anakoo ndu ali-eze ono eku phe. A -noepho nwapha olemole le gbua yebedua. Ole e tee gbukwa iya l'ehu-eghu; ophu o bukwa teke alwu ugu.

²¹“Onye ozo, bu onye a-notsota onye k'ono a-buru onye a ta gubeduru iphe; onye a ta akwabedu ubvu, gbaru onye eze. Yebedua e-gude eregede pfubata bya eswee ali-eze ono teke ndu no iya nu ar l'iphe duebekpooree. ²²Ndu ojogu, abya gbukugbuku be ee-rwuta rwufu l'atatiphu iya; mbu gbuchaa gbua onye ye iya rifuru nte aburu nanu. ²³Mbu le ye iya a-gba ndzu; e -mechaa lo gbaaru iya eregede; mbu gude-a nwa ndu abadu ishi bahu je aburu onye ike du. ²⁴Teke mkpukpu, kachaa enweru iphe nogbaro lo to dudu onye suru phe eme iphe; bu teke oo-bata le mkpukpu ono bya eswechaa ya. Noo teke oo-me iphe, nna iya adujeduru ike mee; ophu nna iya oche phe emejeduru iya. Lo bya eworu iphe, o kwataru l'okwata; waa eku mmanu ozo woru keeru ndu ephe l'iya swi. Ndu sukporu l'ephe kporu abara; lo chile-a idzu je alwu-kpee phe. Ole iphe ono be o too meribekwaru.

agwa ɔlo, a kpɔshiru ike; mbɔ agwa ophu nna iya phe amajeduru. Noo agwa, oo-gude mkpola-ododo yee mkpola-ochaa gude akwabe ubvu bu ono. Ono be oo-nuchaa mkpuma, aswa du; yee iphe, bukpo iphe, ere ire. ³⁹Q -huma eka oha chiberu ifutu l'o je etsoo phe ogu. Q buru agwa ono, shi eshishi ono be oo-gude eme iya. Ndu guberu iya iphe be oo-kwabeje ubvu, paru eka apaa. Oo-me phe ephe aburu ishi ndu du igwerigwe; l'o woru ali keeru phe; ephe apfu ugwo iya.

⁴⁰“O -rwutashiepho teke ikpazu ono; eze ndu ndohali etsoo ya ogu; eze ndu isheli eziepho phaa zipfuta iya; chiru ikpoto ugbo-inya; me ndu agba l'inya; me ikpoto ugbo ozo mmanu gude jepfu iya. L'o swekwaapho ali oha, du igwerigwe; mbu sopyabe phe g'eka utso gbaru. ⁴¹Ali-oma ono be oo-swetakwapho. Ali eka du igwerigwe be a-dakota nu; obenu le Edomu; yee Mowabu; waa ndu-ishi ndu Amonu be aa-dzota. ⁴²Oo-bukpooru ishi ndu ali eka du igwerigwe; ophu ndu Ijiputu anahukwa iya. ⁴³Oo-natachaa ndu Ijiputu eku mkpola-ododo yee mkpola-ochaa phe; mekpoo iphemiphe, ephe gude baa eze l'ophu. L'o mee ndu Libiya; yee ndu Kushi; ephe anodu iya l'eka. ⁴⁴A -nonyaepho; nzi, e shi l'uzo enyanwu-awawa; yele uzo isheli zia abya eyee ya ebvu. L'o gude oke ehueghu kwolihu jeshia ge ya gbua ikpoto nemadzu pyaapya; mbu meahaa g'ikpoto nemadzu bvubebe. ⁴⁵Eka oo-je anmabe eze ulo-ekwa iya bu le mgbaka Eze Enyimu yee oke ubvu ono, du ubvu l'enya bya adu nsu onoya. Ole ike bujenu iya pho; ophu o dukwa onye byaru agbaru iya mkpu.”

Teke ikpazu

12 ¹“Su-a; teke ono be Mayikelu, bu eze ndu-ishi, bu iya no swiru ndibe unu a-gbalihu. Teke ono a-buru teke oke iphe-ehuka a-du; udu iphe-ehuka ophu eteke adu-swee nu; eshinu ohamoha wataru adudu jasu teke ono. Ole teke obu be aa-dzotakwa-a ndibe unu; mbu iphe, bukpo onye a humaru l'e deru epa iya l'ekwo ono. ²Ikpoto ndu kuwaru mgbenya; mbu ndu e kpochiwaru eja, du l'ali e-tetachaa. O nweru ndu ophu e-teta jeshia anodu ndu ojeje; ndu ophu eteta eteta iphere buru ndu aa-nodu aso oyi jasu l'ojeje. ³Ozo bu le ndu maru iphe l'a-nodu egbu nwijnwii g'ogbunwijnwii k'akpaminigwe. Ndu meru ikpoto nemadzu; ephe buru ndu pfuberekoto; eke paapaapa ge kpokpode jasu l'ojeje. ⁴Ole-a; gubedua, bu Daneļu; kpuchikwaa iphe, e deru l'ekwo-a ekpuchi; woru iphe-ohubama mee ya go du gbiriri jasu teke ikpazu. Noo teke ikpoto nemadzu e-tsoru ekameka aghaphe acho gephe kabaa amaru iphe.”

⁵Tobudu iya bu; mube Daneļu jeshia ele enya; a duwaa ebo pfuru mu l'atatiphu. Onye ophu pfuru l'agugu nggele ono azu iya owa-a; onye ophu pfuru l'azu iya ophu. ⁶Onye lanu tufuepho onu su nwoke, yeru uwe-ochaa, no-ngokotaru mini, no le nggele ono su iya: “?Qo-no-beru ino-beru-agma; oke akpabiri iphe-a emee?”

⁷Nwoke ono, yeru uwe ọ́chaa ono, nọ́-ngokotaru mini, nọ́ lẹ́ nggele ono bya apalia ẹ́kutara iya; yẹ́ ẹ́kicha iya ephekerephe. Mu numa g'ọ́ rifuru angu, o gude onye ono, a-nọ́ ojejoje ono ria sù: “Ọ́o-buru ugbo lanu; yẹ́ ugbo labo; waa mkpirikpu iya. Ọ́ buru teke ono, e mechaerupho; ọ́phu ọ́ dukpoedu ike, du ililekpoo; noo teke ee-meghe iphemiphe ono.”

⁸Mu numakwa iphe, o pfuru-o; ọ́le o to doduru mu ẹ́nya. Mu jia sù: “Nnajiuphu mu-e! ?Bukpoo gunu a-buru mkpochi-ishi iphemiphe ono?”

⁹O sù-a: “Jeshia iphe, iije Daneļu; kele opfu ono be e kpuchiru ekpuchi. E wowaru iphe-ọ́hubama mee ya g'ọ́ nọ́ jasù lẹ́ teke ikpazu. ¹⁰Ikpoto nemadzù be ee-mekwa g'ẹ́phe gbuchafu; mee phe; ẹ́phe aduebe ree; buru ndu a huru l'ọ́ku jasù ẹ́phe gbuchafu. Ọ́le ndu ẹ́jo-iphe a-nọ́duepho eme ẹ́jo-iphe, ẹ́phe eme. Ọ́ tọ́ byadu edo ndu ẹ́jo-iphe ẹ́nya; obenu lẹ́ ndu maru iphe be oo-dokota ẹ́nya ree.

¹¹“E -shi mboku ono, e wuchiru g'a ta gwahe Chileke mboku-mboku pho; bya eworu ẹ́jo ahuma ọ́la-l'iswi dobe pho; be a-du unu abali ẹ́to l'ukporo abali ẹ́no l'abali iri. ¹²Onu-oma be a goru nu onye a-nọ́du ngabe; nọ́-rwua g'ọ́ bvuchaa; mbu unu abali ẹ́to l'ukporo abali ẹ́no l'abali iri ono.

¹³“Ọ́ -buru ke gbuedua; jeshia iphe, iije jasù teke ikpazu. Ii-la je atuta unme; teke o rwuru lẹ́ mboku ikpazu; l'iteta bya anata okiphe, rwuberu ngu nu.”